

non fuerint manu tacta citius are-
sunt. At si semel radicem fixerint
manus tangit: et tamen nichil offi-
cit: ventus impellunt: nec tamen im-
pellentes ledunt. Et constructi pa-
rietes si impelluntur erunt: nisi
prius a suo fuerint humore secati.
Ad eius itaq; quonq; humore pra-
uitatis fuit: non fuerit perfecte ex-
secrata: aliene lingue manu tãgm
debetne prius q; plene percipi per
dat soliditatem suam: ne impulsu
ruinate velut arbuta sine radicib;
dum plus q; valet tolerare concutit
tur stantibus arefcant. Ad exempli
ergo non sunt offendenda: nisi que
firma sunt. Idcirco enim coualesce-
re debet mens atq; aduilitas: pxi-
morum post mūdum demonstrant
cum iam nec p laudem clara coram
at nec p vituperationem percussa
contabescat. Idcirco si thymotheo
dicitur pcpie hoc: et voce nemo ado-
lescens tuam contemnat: sciendū
est: q; ei adolecentia iam amica
non in moribus fuit. Quia uis in sa-
cro eloquio nōmūq; adolecentia
iuuentus vocatur. unde scriptum
est. *Adolecentia in adolecentia*
tua.

Capitulum. VIII. De Vacca.

In scriptura sacra cum vacca
singulari numero ponitur: aliq;
do infirmitas incarnationis do-
minice: aliquando quo nostra ac-
cipitur. Cum vero pluraliter vac-
ce dicuntur: mentes intelliguntur
fidelium.

Accipe no-
mine i
firmi-
tatem
castar
natōis
domi-
nice de
signat:
si enim
si a do-
mōio vi

atur. *Accipe* filius israel: vt adu-
cant ad te vacca ruffam etatis inte-
gre in qua nulla sit macula nec por-
tauerit uigili: tradesq; eam eleazar
pro sacerdoti. Qui eductam extra
calstra immolabit in conspectu dñi
z intinguet digitum in sanguine ei
aspergens contra fores tabernaculi
in septem viabus: cōburetoq; cā
cuius uidentibus tam pellem q; car-
nes eius ac sanguinem eius ac fi-
mum: flammæ tradetis. Quid per
vacca: nisi assumpta ad sacrificium
infirmitas incarnationis domine
figuratur. De quo scriptum est: q;
z ipse mortuus est ex infirmitate:
sed uiuit ex uirtute dei. Bene autē
vacca hec etiā ruffa dicitur: q; uide-
lect eius humanitas rubra p cruo-
rem passionis fuit. Unde z in canti-
cis caniticoz ab ipsona descriptis
desce. Electus meus candidus z
rubicundus. Candidus uidelicet ex
humilitate: rubicundus ex sanguine.
Candidus per uiscerum uirtutis
candus ex cruore passionis. Et rube-
as integre in quo nō sit macula. Et rube-
as humanitas domini integra est: ois
eius operatio perfecta. In qua ui-
delicet humanitate macula nō fuit
q; z ueraciter de eo scriptum est:
q; peccatum nō fecit: nec inueni-
tus in ore eius. Bene autē sub-
ditur: non potuit iugui. Scripti
ippe est. *Quis dicit peccat serui?* est
peccati. Quid domini nulli pec-
cat sub cubiculo iugui minime por-
tauit. sequitur. Tradesq; eam elea-
zaro sacerdoti: q; educta extra ca-
stra immolabit in conspectu domi-
ni. Quid est q; hec vacca ad imola-
dum traditur facit domini: q; scia-
mus dominus qui p redemptione
nostra sacrificium cunctis pxi-
matis immolat: p puli manibus uas-
at. in iudicia populi manibus uas-
at. In conspectu domini: q; uidelicet
extra portam passus est. Unde z
paulo dicit. *Eximus ad eū extra*

calstra in ppium eius portantes.
Ihs enim vt sanctificaret per san-
guinem suū populum: extra portā
passus est. Non enim habem; hic
manente ciuitate: sed futura in-
rimus. Idcirco et extra portā pas-
sus est: vt ab uersatōe nos vite pre-
sentis quasi a ciuitate foras duce-
ret: z a terrena in habitatione cor-
nostrum euellere persuaderet.
Bene autem dicitur: immolabit in
conspectu domini. Redemptor: et in
conspectu omnium quasi erunt
est: sed in conspectu patris imola-
tus: q; ante oculos hominū pe-
na: hoc ante oculos patris sacrificiū
fuit. Et intinguet digitum in s. s.
Quid per digitū nisi discretio no-
stre operationis accipitur. In san-
guine uero vacce digitum intingue-
re est: in passione incarnationis do-
minice nostra opera consecrare: vt
passionem eius q; cognoscim; imi-
temur: sicut scriptum est. *Et p̄ pas-
sus est.* p nobis nobis. r. c. v. s. v. e.
Eleazar autē z imolat: z i sanguine
eius digitum intinguit: q; uidelicet
plebs iudaica: ex reproborū parte
humilitatem domini: q; ad passio-
nem perfectam est: ex electo: uero
parte operationem humilitatis
eius imitata est: et asperget contra
fores tabernaculi. Quid hoc lo-
co tabernaculum: nisi tota simul si-
nagoga accipitur. Quid ergo intin-
git in sanguine eius digitum eundē
sanguinem contra fores tabernacu-
li aspergat. i. quisquis passionis ei-
vias mutatur sinagoge nō cadenti
z resistēti p exempla bona per ope-
rationem rectam: signū bene uiuē-
di prebeat. Contra fores enim ta-
bernaculi vacce sanguinem asper-
gere est: resistēti plebi iudaica per
predicationem rectam: per ficia
opera passionis eius exempla mō-
strare. Bene autem dicit vt digitū
eius in sanguine. vii. viabus intin-
guatur z aspergatur. In septena-

rio enim numero: perfectio accipit
vnde p septem diebus uisum fuit
tempus impletur z sanctus spiritus
septiformis vocatur. Septem ve-
ro viabus in sanguine digitum in-
tinguere est: p perfectam operatio-
nem ministerium passionis eius i-
mitari. Et septem viabus contra
synagogam aspergere est: perfecta
predicatione sacramenta incarnati-
onis ac passionis eius infundēti
denificare. Cōburetoq; eam cinctis
videntibus extra calstra: tam pellē
ac carnes ei; q; sanguinem z fimum
flammæ tradetis. Quid per carnem
z pellē quid per sanguinem z fimum
vacce: nisi carnalia sacrificia in testa-
mento ueteri habita q; infirmitate
domini denuntiabant figurantur.
Qud omnia postmodū a patribus
spūaliter intellecta sunt: ex tē
nisterium: stercoz sunt uocata. vii
paulus cum de sacrificijs carnalib;
loqueretur dicit. *Idcirco* q; om-
nia detrimētum fecit z arbitrio
stercoz. Qud flammæ traduntur: q;
quas carnaliter prius exibat: post-
modum per spū sanctū intelligen-
te igne consumpta sunt. Idcirco
tamen in eadē uacca: id est in ipsa
firmate incarnationis domine:
carnem pellē ac sanguinem z fimum
singula eius opera accipere. Quid
enim per carnem z pellē: nisi eter-
no operato designatur. Quid p
sanguinem: nisi subulis interna
uitus exteriora acta uiuificant.
Qud per fimum: nisi lassitudo sitis
curtis z timor mortis: que ex
humilitate susceperat par uoluit desig-
nari. Qud uero cum ex defectu no-
stre moralitatis habuit: quasi i eo
abscondendum fuit. Qud tamen om-
nia que ex nostra infirmitate susce-
perat: p nostra redemptione exhi-
bit: bene tamen dicit vt digitū
virtutem sancti spiritus intelligenda
sunt: per in corporum eius diuini

nisi patres testamenti veteris signi-
ficantur. Nam dum ex permisso-
ne legis acceperat quatuor aduer-
sarios suos odij retributione per-
citerent. vti ita dicitur quid aliud quod
tauri erant: qui inimicos suos vir-
tutis corpore comu ferebant.
Quid vero per altitia: nisi patres
testamenti noui figurantur: dum
gratiam pinguedinis interne pe-
piunt a desiderijs terrenis immi-
tes ad sublimia cōspirationis sue
pennis subleuantur. In imo oppe
cogitationem ponere: quid aliud
quod quedā ariditas mentis est. Qui
autē intellecta celestium iam per
sancta desideria de supernis dele-
ctationis intime cibo pascitur: quod
largiori alimentum pinguefacit. Hanc
enim pinguedine saginari palme-
sta concepitur quod dicebat. Sicut
adipe et pinguedine repleatur anima
mea. Quia igitur predicatorum domini
et incarnationis missi perfectione et
ab infidelibus et prauis prophetis
et polimodis sancti apostoli gulerit
inuitatis reuerentia nolentibus dicitur
Tauri mei et altitia occidit: et
omnia parata sunt. Ad ista apertus
dicitur. Quia perceditur morte
tes accipere: remedia vite nostre
cogitare.

Quia autem nomine ceruus su-
perbie designatur: sicut ami-
tis beati Job a domino vidit. Su-
mitte vobis ferece taurum et septem
arietes: et ite ad serum meum Job
et offeret holocaustum. Probie per
tauros ceruus superbie: per arietes
vero vitulos expiuntur quod ab he-
reticis persuasus plebibus quasi fe-
ducis gergibus agitur. De hereti-
cis namque superbientibus dicitur:
qui infirmorum mentes male sua-
dendo corrumpunt. Conlusu taur-
orum inuitas vacas populorum. Et
qui sequentes fe populos velut gre-
ges trahunt arietes aliquando no-
minantur. Greges secuti arietes du-

cunt. Unde per increpationem hie
remias ait: principes tui velut arie-
tes. Quia igitur heretici cum ad san-
ctam ecclesiam redeunt superbias
elationis desere: et nequaquam iam
quasi sequentes greges populorum
cuneos ad interitum ducunt: amici
et beati Job: offerre taurum et arie-
tes tubentur. Taurus enim et arie-
tes in sacrificio offerre est: superbi
ducuntur: conversionis humilitate
mactare: per edomita ceruice super-
bie: discant obediendo sequi quod du-
dum prece conabantur. Ecce quod
hoc eorum superbia. vii. sacrificia
expiantur: quod heretici ad ecclesiam
reuerentes per humilitatis hostia
am dona spiritus gratie sepius
mens accipiunt: ut qui elationis sue
versutate tabuerant nouitate gra-
tie reformentur. Dicitur igitur.
Sumite vobis. vii. taurum: et vii.
arietes: et ite ad serum meum Job: et
offeret holocaustum pro vobis. Ac
si hereticis redeuntibus aperte dice-
retur. Uniuersali vos ecclesie per
humilitatem penitentie iungite:
atque eam quod per vosmetipsos digni
non estis veniam eius a me precibus
obtineret. Quia cum per hanc vera
eate sapere dicitur: patet apud me
vestre sapientie stulticia heletis.

Capitulum. XI. De Vitulo.

In scriptura sacra vitulus in
municipali quando ipse vel lucas
euangelista: aliquando sanctus
predicator intelligitur.

euangelistam in apocalypsi de quatuor

In anim albus dicitur. Animal pri-
mū simile leoni. secundum animal:
simile vitulo. et tertium animal ha-
bens facies quasi hominis. et quartum
animal: simile aquile volanti. ubi
quatuor singula ad vnumquemque
euangelistam recte conueniunt: ubi ali-
us humane naturitatis ordines. ali-
us per mundi sacrificij maculatione:
quasi vituli mores. Alius potesta-
tis fortitudinem: quasi leonis cla-
morem insinuat. Alius naturitatem
verbi intuentis. quasi ortum solem a
quella aspectat: possent tamen hec quat-
tuor animalia ipsum suum caput:
cuius sunt membra signare. Ipse
namque et homo est. quia naturam
stram veraciter suscepit. et vitulus
quia pro nobis pacifice occubuit.
et leo quia per diuinitatis fortitudi-
nem suscepto mortis vinculo rupit.
et ad extremum aquila: quia ad ce-
lum de quo venerat rediit. Homo
ergo nascendo. vitulus moriendo
leo resurgendo. aquila: ad celos as-
cendendo vocatus est.

Animal nomine sanctus predi-
cator designatur: sicut per eye-
chielum dicitur. Planta pedis coe-
rum: quasi planta pedis vituli. In
sanctio quippe predicatoribus plan-
ta pedis est: ut planta vituli: scilicet
nature incedens et fortis et diuisa.
Quia vni quisque predicator et ve-
nerationem habet in maturitate: et
fortitudinem in opere. et diuisione
vigile in discretionem. Non enim fa-
cile predicator et acceptur: si lenis
in moribus esse videatur. Et nulla
erit maturitatis offensus si contra ad-
uersa omnia non assuerit operis for-
titudine. Virtutis autem meritum
ipsa fortitudo operis amittit: si de-
lecto in intellectu non fuerit.

Capitulum duodecesimum.
De Canibus.

In scriptura sacra canum nomi-
ne aliquando sancti predicator-
es: aliquando adulatores. alio-

heretici: alio iudei. aliquando gene-
tiles intelliguntur.

Animus nomine san-
cti predicatoris des-
ignatur: sicut in eu-
gelio scriptum est.
Sed et canes vene-
bant et lingeabant vi-
cera eius. Quid enim per canes nisi
predicatores intelliguntur. Canes
etenim lingua et vulnus dum lingua
curatque et doctores sancti dum
in confessione peccati nostri nos in-
struunt: quasi vulnus mentis nostre
per linguam tangunt. Et quia nos
loquendo a peccatis eripimus: quasi
tangendo vulnera: ad salutem re-
ducunt. Quia enim canum nomine
predicatorum lingua signatur: be-
ne per palmitum domino dicitur.
Lingua canum tuorum ex inimicis
ab ipso. Et iudeis quippe in-
fidelibus sancti predicatorum ele-
ctus: qui in assertionem veritatis
contra fures latronesque venientes
magnos pro domino vi tita dicam
latus dederunt. Quomodo con-
tra de quorundam reprobandos vi-
ditur. Canes muti non valentes la-
trare. Quia igitur predicatorum san-
cti peccata dampnant confessiones
vero peccatorum approbant: occa-
sionem consentium alterum peccata
vestra. et o. p. m. vi. f. vlcera la-
ri canes lingunt. Sancti etenim do-
ctores dum gentilius confessiones
accipiunt: mentium vulnera salui
restituunt. Unde et Lazarus interpre-
tatur aditus: quia ipse lincat ere-
pionem suam: qui eius vulnera
per lingue corruptionem curant.

Est autem per lincationem ca-
num: lara adulantium lingua
signari. Adulantes etenim lingua
nostra lingere est: quod plerique
solent etiam ipse mala quod nobis
reprehendunt. I. pro fauore laudare.

Animus nomine heretici des-
ignatur: sicut scriptum est. Et

ent canis reuertitur ad vomitum suum sic stultus ad stultitiam suam.

Anum nomine tunc designatur sic ut a domino per psalmistam dicitur circumdederunt me canes multi.

Anum nomine gentiles designantur sicut in euangelio a domino mulieri canes dicitur. **A**ns est bonum sumere panem et mitte re canibus? **A**c sic dicitur. **A**ns est bonum ut doctrine panis a filiis et iudeis qui ab initio domini coluerunt et adorauerunt subtrahatur a vobis gentibus? que multis spurcissimis et idolis deseruistis datur.

Capitulum decimum tertium. De Arietibus.

In scriptura sacra arietum nomine aliquando sacerdotes aliqui rationales spiritus aut ducatus sequentium populi designantur.

Arietis nomine primum intra ecclesiam ordosacerdotum designantur sicut per salomones dicitur. **T**ria sunt que gradiuntur et quartum quod fecit felicitas. **L**eo fortissimus bestiarum ad nullum pauebit occursum. **B**allus succinat liberos. **E**t arietes nec est rex qui resistat ei. **I**pe arietes quod hoc loco ponitur de quo scriptum est videri loco de tribu iuda. **I**n hoc ipsi quod insinuat dicitur quia in hoc ipso quod insinuat est verus fortissimus et hominibus. **Q**ui ad nullum pauebit occursum. **D**icit enim **A**riem paucos homines mudi et in me non habet quidem.

Ballus succinat iudaeos ad nullum pauebit occursum. **I**n hoc ipso quod insinuat dicitur quia in hoc ipso quod insinuat est verus fortissimus et hominibus. **Q**ui ad nullum pauebit occursum. **D**icit enim **A**riem paucos homines mudi et in me non habet quidem.

rex qui resistat ei. **Q**uem alius hoc loco arietem accipimus nisi primum inter ecclesiam ordinem designat. **D**e quibus scriptum est. **E**sset te domino filios arietum. **Q**ui per exempla sua gradientem populum quasi subsequenter autem grege trahunt. **Q**uibus specialiter reatque videntibus nullus rex sufficit omnino resistere: quod quilibet persecutor obuiet: intentione eorum non valet impedire. **S**ciunt enim ad eum quem desiderant et anxie currere. et moriendo puenire. **P**onit ergo patris leo fecit? gallus tertius arietes. **A**pparuit enim xps deinde pater sancti apostoli: et tunc demum spirituales patres ecclesiarum prepositi videlicet duces gregum: quod ductores sequenti populo. **S**ed quod post hoc et antipus apparebit hic illic quid tum subdane dicit. **E**t qui stultus apparuit: postquam eleuatus est in sublimem. **S**i enim intellexit: et in suo impotuit manum. **I**pe quippe in sublimem eleuabitur: cum dominum esse mentietur. **S**ed eleuatus in sublimem stultus apparebit: quod in ipsa eleuatione: per aduentum veritatis ducit. **Q**ui si intellexit: et in suo impotuit manum. **I**n supplicium suum qui superbiere exorsus est: punitur: bene aliquando conditum in tanta iactatione superbiens fuisse elatus. **D**e quo nequaquam moneat quod superius dictum est: quatuor bene incedere dixit et quartum felicitas. **N**on enim omne quod felicitas bene nec in hac vita: omne quod bene incedit felicitas. **I**dem leo gallus et aries bene incedunt: non hic felicitas: quod persecutionis bella patitur. **Q**uartum vero felicitas et non bene incedit: quod in fallacia sua autem xps graditur: sed iuxta bene rempore vite pferat: ipsa illi fallacia. **P**roperat sicut de eo sub antiochi ipse per dantelem dictum est. **R**obus

datum est ei contra iuge sacrificium propter petram: postremo veritas in terra. **E**t facit et proferat. **Q**uod ergo salomon attinebat felicitas hoc daniel dicit proferat.

Arietum nomine rationabiles spiritus designantur sicut per moysen dicitur. **T**ollens iacob vi gas. p. v. t. a. et ex platano: ex parte decoratit eas. **D**etractitque cibum in his qui spoliat fuerant canes: et apparet. **I**lla vero que integra erant: viridis permanerunt. atque hunc modum color effectus est: viridis. **I**gitur quoniam ipse ascedebatur oues ponebat eas in canalibus aquarum ante oculos arietum et autum ut in earum contemplatione conciperent. **Q**uid est enim xgas vi rideo amigdalinarum ex platano ante oculos gregum ponere: nisi per scripturam sacre seriem antiquorum patrum vitas atque sententiam in exemplum populi pferre. **Q**ue nimirum quia iuxta rationis examini recte sunt virosi nominant. **Q**ui ex parte coratit subtrahit ut in his que expoliantur intus candor appareat: ex parte coratit fuit ut sicut fuerat ex tero: in viriditate permanet. **A**rius quod xgas color effectus. **O**si coctere pre subtrahit et ex parte reatit. **A**si considerationis enim nostre oculos pcedentium patrum sententia quasi virge varie ponunt. in quibus omni plenitudo lectu licere fugimus: quasi coratit subtrahimus. **O**si plerumque coratit licere sequitur: quasi coratit referunt. **I**dem ap ipso coratit tere subducit allegorie candor: rior de monstrat. **E**t os coctere relinquit: exterioris itelligit: virentia demonstrant exempla. **Q**uas bene incedit: in aqua canalibus ponit: et redeptor: non der in libris sacre sententia. quibus non intrinsecus? fundum fixi. **I**dem ap ipso arietes est quibus coctum: quod rationabiles nri spiritus

ritus omni in earum intentione deficiunt: singulis quibus actionibus pmissentur tales quos operi. **P**re ent: qualia exempla pcedentium in vobis? pcepto vident. **E**t diuersus color: proles boni operis habeat: quod et non quod subtrahit licere coratit actus interna coratit: et referat non quod hyphorie tegmine in exterioribus formata.

Arietum nomine beatus fecit quoniam ppositi designat. **S**i am amicos beati iob a domino d. **S**u mitte vobis septem tauros et septem arietes et ite ad seruici meos: et offeret holocaustum pro vobis. **Q**ue re in capitulo de tauro.

Capitulum decimum quartum De Quibus.

In scriptura sacra est singulare numero ouis ponit: xpi paucitia intelligit. **E**t vero pluraliter oues dicunt. aliqui fideles ex iudeis accipitur. aliqui cogitationes in hoc ita aliquando simpliciter quic.

Ouam nomine fideles ex iudeis designant. sicut de beato iob in figura dicitur. **E**t fuit post illud ex septem milia ouis. **T**ria milia camelorum. **Q**uid enim septem milibus ouibus pfecta quod ad iudaeos in omni decem exprimit. qui ad pfectis gram er legas pascitur vent. **Q**uid vero tri bus milia camelorum: nisi ad plenitudinem fidei venientia tota gentium multitudinem designatur. **S**icut paucos ebrios a pascuis legis ad fidem venientes a camelorum: sic mil obisat per camelos totos modibus atque omnibus polorum calidibus gentium populos sentiamus. **Q**uas enim a semetipsis sibi inueniant deos quos colunt: quasi asemetipsa eis omnia in bono excreant quod portaret. **S**ed quia in carne dominus apparens et ebriozum populum

perfectionis gratia implicuit 7 gentium quosdam ad cognitionem fidei mira opera ostendendo prodigum: dicitur recte de vmbra que veritatem exprimeret quod 7 septies milia ouium: 7 tria milia camelorum possideret.

Possunt autem per oues moraliter cogitationum innocentia: per camelos: differte cogitationes designari. Seruata quippe veritate hystoric: imitari spiritualiter possumus: quod camelus auditimus. Oues enim septies milia possidemus cum cogitationes innocuas perfectas cordis munditia inter nos metipsos inquisito veritatis paulo pascamus. Eruntque nobis in possessionem 7 tria milia camelorum: si omne quod in nobis altum ac tortuosum est rationi fides subicitur: sub cognitione inuitante sponte in appetitu humilitatis inclinamus. Camelos quippe possidemus si quod alii sapimus humiliter deponamus. Camelos possidemus cum cogitationes nostras ad infirmitatis fraternae compassione situmus. 7 vicissim onera nostra portantes aliene infirmitati copati condescendo no uermus.

Ouum nomine simplices qui et innocentes designantur sicut per psalmistam patris de filio dicitur. Omnia subiecti sub pedibus eius oues et boues vniuersas insuper pecora campi. Hinc iterum per eundem psalmistam dicitur. Hos autem populus eius et oues pascue eius. Recipimus enim qui seruare innocentis negligunt illa interne pascue refectione satiantur.

Capitulum. XV. De Agna.

Omne nomine actiua vitula designatur: sicut per moysen de eo qui iuramentum promittit vel male quid: vel bene

faceret atque hoc ipsum obliuione transcendit dicitur. Offerat agnagregibus suis capiam. Iuramentum namque proferre est: voco nos diuine seruitutis alligare. Et cum bona opera promittimus: bene nos facere spondemus. Cum vero abilitentiam crudelitatis carnis nostre vouerimus: male ad pensam nos nobis facere iuramus. Sed quia nullus in hac vita ita perfectus est: ut quilibet deo deuotus sit: inter ipsa quantilicuiusque pia vota non peccet. pro peccato agna offerri de gregibus suis capia dicitur. Quid enim per agnam nisi actiue vite innocentiam: quia in summa sepe extremis pedene rupibus pascit nisi cõteplatiua vita signat. Est ergo sequecipiat. pmissa ac. pposita non ipse fecit sacrificium dei studiosus debet vel innocentia bonitas optare vel in sublimi passu cõteplatiõis accingere. Et bene agna de gregibus: capia vero offerri de gregibus non iubet: quia actiua vita multo est. cõteplatiua paucior. Et cum hic agnimus: quomodo agere atque egisse cogitamus: quasi de gregibus damus.

Capitulum. XVI. De Bestiis.

In scriptura sacra cum singulari nistro bestia ponit: aliqui diaboli: aliqui turba predicatorum: autem: alii quia mēs irrationabiles pluraliter bestie notant aliqui demones. aliquid de motus carnis designant.

Estne noie diabolus designat. quod deceptione pmi boia seuus ipse et integrat euit illi male sua adeo lauant. Contra quod prophete vocibus de scia elector ecclesie in antiquo statu restauranda promittit. Et mala bestia non transibit per eam. Hic iterum in libro beati Iohannis est. Ingressus est beatus Iohannes in mundum filium morabit. Et cum in mundi filium dampnatum hominem qui antequam suus inuenerit quod alud quod laudat.

sus ingredi ut in antro prope be mores. Has dicit illud diaboli. antro autem latibuli bestie et irrationabiles hominibus via huius vite carpitur in illo et per signa lateat: et per malicia occidat.

Estne noie turba predicatorum autem designatur. vñ simulationis ipsorum malicia Iohannes in apocalypsi breui descriptione prophetas dicit. Vidi aliam bestiam ascendere de terra. hinc comua duo: similia agni et loquax ut draco. propter eam de bestia. i. antipoxi supioris et descriptione narrauerat: postquam et hec alia bestia ascendit dicit: quod post eam multitudo predicatorum illorum ex terrena preter gloriatur. De terra dicit ascendere terrena gloria supbit. Quae huius comua agni similia: quia hypocritarum sanctitatis: eam quae uice veraciter ommur: habuit singulari similitudine et sapientia mentis erit. Et quod sub agni specie: auditio ab reprobiis perpetui viri infundit: recte illic subditur. et loquebatur ut draco. Ista est bestia. i. predicatorum multitudo: si aperte ut dracho loquax: agno simul non appareret: sed alii supioris speciei ut drachonis exerceat opationem.

Estne ite: mēs irrationabiles designat: sicut per Moysen dicit. Bestia si tetigerit mortem lapidabitur. Quod quippe est altitudo cõteplatiõis. bestia vero: mēs irrationabiles. Bestia ergo montem tangit: aut mēs irrationabiles desideria subdita: ad cõteplatiõis alta feruntur. Sed lapidibus percutitur: quia si non sustinens ipsius superni pondere cibus negatur.

Estiarum noter demones designant: sicut in libro beati Iohannis dicit. Des bestie agni Iudum ibi. Quid enim bestias nisi imitia dicitur. quid per agnam nisi presens secus designat. Agri autem bestie ibi. i. herbis montis Iudum: quia preta de supioribus in hoc mundo demonia. prauis

superbium opibus delectant. Bestie in herbis Iudum: quia reprobi spiritus huius corda ad illicitas cogitationes pertrahit. In nomine montis spiritibus Iudum: quia est mentis minimum ad dei imaginem conditas modo ficta promissione decipimus: modo vacui terribus irridere. modo eis transitio gaudia huius intrans: intrans: modo in mensuras penitus: quasi transitoris leuigare.

Estiarum nomine motus carnis designatur: sicut in libro beati Iohannis dicit. Et bestie terre pacifice erant ibi. Quid enim per bestias nisi motus carnis intelligitur: quod mentem non ita irrationabiliter suadent de laqueis: contra nos bestialiter surgunt. Si cum eo: sub diuina lege deprimunt: cum carnis incitibus utuntur: et ita ceterando subintrant. nequaquam tamen visus ad effectum operis quasi ad aperti moris rabiem exsurgunt. Quis enim hac adhuc corruptibili carne possit: has terre bestias plene edomat: cum ille ad tertium celum raptus egregius predicator dicit video altam legei in membris meis repugnantem legi mentis meae. et m. v. l. que. c. in membris designat. Si alius est has bestias in campo: opis seuentes aspi: cetera in intra cordis causa fremere tenere. Redactae namque intra claustrum continentie: et si adhuc tentando rugit visus ad motum non ut dicitur actio illicite non excedit. pro pacifice itaq: sunt fere bestie: quod motus carnis et si per desideria palpitet: a patra nos tamen contra dictione opis non impugnat. pro hac ergo nobis terre bestie faciunt: quod motus carnis non ita de laqueis: ad amoris queris int me impellat.

Cap. XVII. De Leone.

In scriptura sacra de leone singulari numero ponitur. aliquando epa intelligitur: aliqui dracus euangelista. aliqui diaboli. aliqui cuncti

deria in humilitate religat. Quia enim prius propria presumptione perierat: nunc pietate agitur ut inhumilitate sue tam notitia clausus viuat. Ad q̄ sanctus vir crebro hominibus accideret: conspiciat: nostri in se periculi vocem sunt: ut cum nos uisus fectus agnoscamus: que in nobis sunt agenda discamus.

Capitulum. XIX. De Tigride
In scriptura sacra tigris nomine: aliquando quilibet hypocrita: aliquando diaboli designatur.

Tigris nō mie hy pocritas dicitur: sed de signat: vñ elaphat beaty iob tā q̄ maculis simulationis variū arguens dicit. Tigris perit eo q̄ nō habet p̄dam. Quē nāq̄ nomine tigris dicitur beatum iob notauit: tigris signat vel aspersum maculis simulationis. Omnis namq̄ simulator: in eo q̄ videtur rectus apparet: mundum se per omnia ostendit. Quia dum virtutes quādam per hypocritas assumit: occulte semet ipsum vicia subiacet: quāda lareia vicia repente in facie eripiunt: per ducte simulationis quasi visionis coacti ex ordinatione sua variū ostendunt: ut plerumq̄ mirum sit cum homo qui tantis virtutibus polleat: cernitur: enim tam reprobus actibus inueniatur. Sic nimirum omnis hypocrita tigris est: q̄ dum mundus color simulatione duci fur: viciōis ingredine intercepte variat. Sepe enim dum de castitatis mūdicia extollit: forde auaritie fedat. Sepe dum de virtute largita-

tis speciosus ostendit: luxurie maculis inquinat. Sepe dū de castitate atq̄ largitatis decore vestitus: luxur et zelo iustitie crudelitatis a tu sitate picat: ex pulchra visione laudat: sed interfusa obscuritate supbia notatur. Sicq̄ ut inter miris viciis dum mundam in se spem hypocrita non ostendit: quasi vñ colorē tigris habere nequaq̄ possit. Quē videlicet tigris rapit: predā: cū hīam sibi fauoris usurpat gloriā. Qui enim rapta laude ex tollitur: quasi p̄da satatur. Bene autem hypocritarū laus p̄da dicit. Iocunda quippe est: cum aliena videntur auferuntur. Omnis autem hypocrita: q̄ vitam iustitie simulans iustitiam sibi laudē attripit: alie num profecto est q̄ tollit. Elaphat itaq̄ qui beaty iob incolunt: iustitias sue tepore laudāda egisse cognouit: per cūssione subsequēte hoc illi tenuisse per hypocritam credidit viciis. Tigris perit: eo q̄ non habet p̄dam. Ac si aperte dicat. Claritas tue simulationis exorta est: q̄ adulato laudis ablata: tam tua iustitias predā non habet: q̄ per cūssione viciū hīam fauorib⁹ caret.

Quest autē tigris nomine diaboli designatur: vnde elaphat sub persona hereticorum descripta: te clatus dicit. Tigris perit eo q̄ nō habet predā. Sathā quippe ppter multiformis astutie varietate non incongrue tigris vocat. Ad dō nāq̄ se sicut est perditus humanis sensibus obicit: mō quasi angelum lucis ostendit modo sultorū mētes blādiis persuadet: mō ad culpā terrēdo pertrahit mō suadere vicia apte nūc: modo ista suggestionibus sub virtutis spē palliat. Ergo tāta varietate reopallitur: q̄ diabol⁹ tigris vocat. Ibe recta itaq̄ q̄ de sanctitate presumptione superbiū: quasi exultātes

viciat. Tigris perit: eo q̄ nō habet p̄dā. Ac si aperte dicat. Actus aduersarius in nobis p̄dā non habet: q̄ ipsum ad nostra iustitia: iam victus tacet.

Dicitur autē icardo peccator: vñ p̄dardus cū hedo accubabit. Quid enim per pardū: nisi peccator variis aspsum: r quid p̄ hedū: nisi cū q̄ se peccatorē humiliter cognoscat accubatus. Icardo autē cum hedo accubabit: cū q̄ peccatorū suōrū maculis variis fuit: cū q̄ se despiciat: et peccatorē fateat humilitate cōfēt.

In scriptura sacra lupi nomine: aliquando raptor quilibet: alio quando diabolus intelligitur.

Lupi nomine raptor: qui libet designatur sicut p̄ ysaiam dicit. Habibabit lupus cū agno. Quid est p̄ lupum nisi rapinis inhiat: r quid p̄ agnū nisi mīte q̄ libet intelligimus. Lupus autē cū agno habitat: q̄ p̄ sancte caritatis viscera hī q̄ in seculo raptorez fuerunt: q̄ manifestis amittibus in pace condescit. Hinc i euāgelio scriptū ē. Mercenari⁹ atq̄ q̄ nō est pastor: cū nō sunt oues: p̄p̄at: videt lupū venientem: et dimittit oues r fugit. Mercenari⁹ q̄ nō pastor vocat: q̄ nō p̄ amore tantum oues dñicas: sed ad tēporales mercedes pascit. Mercenari⁹ q̄pe est: qui loci pastoris tenet: sed lucra animarū nō q̄rit: terrenis cōm-

dis inhiat honore platiōis gaudet: tēporalib⁹ curis pascit: in p̄da sibi ad hoib⁹ reuerentia letat. Hic sicut enim mercedes mercenari⁹ vñ p̄ co ipso q̄n regimine laborat: hic q̄rit inueniat: ab hereditate gregis q̄ possit alien⁹ enīat. Qñ vñ vñ pastor sit an mercenari⁹ cognoscit: veraciter nō pot: si occasio necessitatis deest. Rāscillitans enim tpe pleriq̄ ad gregis custodia sēuer⁹ pastor: sic r mercenari⁹ stat. Sed lupus veniens indicat: quo q̄q̄s alio sup gregis custodia stabat: lupus etenim sup oues venit: cū quilibet in tuis: r raptor: fideles q̄q̄s atq̄ humiles opprimat. Sicut q̄ pastor dē videbat: r nō erraret: cū oues r fugit: q̄ vñ sibi alio co p̄cūlis meruit resistere et iusticie nō sumit. Sicut autē nō mutando locū: sed subtrahēdo solaciu. Fugit q̄ in iusticia viciat: r tacuit. Fugit q̄ se sub silentio abscondit. Quid vñ p̄ p̄p̄at: tam vñ. Non ascendit: ex aduerso neq̄ opposuit: hōuoz murū. p̄dmo israel: vt sciretis in p̄lo in die dñi. Ex aduerso ipse ascēdere est: q̄ libet potest: inbus p̄p̄at: a gēnib⁹ rōnis libera voce cōtrare. Et i die dñi. p̄dmo israel i p̄ceto stamus: ac murū opponit: nō fideles immo cētes: cōtra puerorū i iusticia et iusticie ad cōtrare viciat. Quid q̄ mercenari⁹ nō facit: veniet lupum videt fugit.

Et autē alius lupus qui sine cessante quide non corporat: mentes dilaniat: malignus videlicet spiritus: qui causas fidelium insidiando circum: a morte animarū querit. De quo lupo dicitur. Et lupus rapit r dissipat oues. Lupus venit r mercenari⁹ fugit: q̄ malign⁹ ip̄as mētes fidelitū rēptand⁹ dilaniat: is q̄ loci pastoris tē curā sollicitudis nō h̄. Sic perest: r p̄e d̄ terrenis cōmōdolis: lup⁹ rapit r dissipat oues: cū aliū ad

lupuriam pertrahit. Alium ad auariciā attēdit. Alium in superbā erigit. Alium per iracundiam diuidit. Hunc inuidia stimulat illum fallacia supplantat. Quasi ergo gregē lupus dissipat: cum fidelium populum diabolus per tērationes necat. Sed contra hoc mercenarius nullo zelo accēditur: nullo feruore dilectionis excitatur: dum sola exteriora comoda requirit: interiora gregis damna negligenter patitur. Hic mori adiungitur. Mercenarius autem fugit: quia mercenarius est: et non pertinet ad eum de omnibus. Sola ergo causa est: ut mercenarius fugiat: quia mercenarius est. At si aperte diceretur. Stare in pericula uitam non potest: qui in eo quod omnibus personam oues diligit: sed lucrum terrena querit. Dum enim honorem amplectitur: dum temporalibus commodis letatur: opponere se contra periculum trepidat: nec hoc quod diligit amittat.

Capitulum. XXII. De Onagro. In scriptura sacra: cum onager singulari numero ponitur: aliquando iustus quilibet solitari: aliquando incarnatus dominus: aliquando is qui cuncta que agit desiderat: aliquando gentilis populus: aliquando is qui in capto fidei postum nullius officio ligatur. Quod vero pluraliter onagri dicuntur: aliquando heretici expiamuntur: aliquando iudei.

Omagri nomine solitari: quod designatur: sicut dominicus vocat ad beati iob dicitur. Quis dimisit onagrum liberum: et vincula eius quis soluit. Onager enim qui in solitudine commoratur non incongrue communitatem significat: quoniam a turbis popularibus conuersantur: qui apte etiam liber dicitur: quia magna est seruitus secularium negotiorum quibus mens vehemens

ter atteritur: quia si eis spōte desue detur. Cuius seruitutis conditio carere est: mundo iam nichil concupiscere. Quasi enim quodammodo seruitutis premis prospera dum appetit: permittit aduersa dum foemidantur. At si quis semel a dominatione desideriorum temporalium colla metis excusserit: quod etiam in hac vita libertate perfrui nullo desiderio felicitatis afficitur: nullo aduersitatis terrore coarctatur. Hoc graue iugum seruitutis dominus vidit secularium certatibus impressum cum diceret. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis: et c. v. r. Tollite iugum meum. f. v. r. d. a. m. a. q. m. r. h. c. et inuenietis requiem. a. v. iugum enim meum. f. e. r. o. m. leue. Asperum quippe iugum et dure sicut diximus: seruitutis est pondus subesse temporalibus ambire terrena retinere labentia velle stare in non stantibus appetere quod transiuntia: si est transiuntium nolle transire. Qui est contrarium cuncta fugiunt: qui presentem ex desiderio adeptionis affligerant: postea pauore amissionis piment. Liber ergo dimittitur: qui calcatis terrenis desideriis ab appetitione rerum temporalium seculum detrahit: metis desideriorum diuino adiutorio interna desideriorum carnalium retinacula dissolvuntur. Liber enim pia intentione ad conuersionem vocat: sed adhuc ab hac intentione carnis infirmitas reuocat: quasi quibusdam vinculis aliena ligata prepeditur. Multos enim sepe videmus vitam quidem sancte conuersationis appetere: sed ne hanc ad sequi valeant modo irruentes casus in futura aduersa formidant: qui in certa mala dum quasi cauti respiciunt: in peccatorum suorum vinculis incauti retinentur. Multa namque ante oculos ponunt: que si

eis in conuersionem eueniant. subistere non possent formidant. De quibus bene salomon ait. Inter digressum quasi sepes spinarum. Nam cum viam dei appetunt: eos velut spine obstantium septium. sic formidinum suarum oppositio suspiciones pungunt. Quod quia electos impedire non solet: bene illis secutus adiungit. Etiam iustorum absque offendiculo. Iusti quippe in conuersione sua quibet eis aduersitatis obiauerit non impingunt: quia temporales aduersitatis obieculata eterne spei et eterne contemplationis saltu transcendunt. At ergo. Quis dimisit onagrum liberum: et vincula eius quis soluit. subaudio nisi ego. Soluit itaque dominus onagri vincula: quando ab electis vniuersis animo infirmarum cogitationum non deo rumpit: et proximo dissipat omne quod illi in mente ligabat.

Prodest autem onagri nomine incarnatus dominus designari. Nec indignum quod ille dicit. per tale animal incarnatum dominum posse figurari. dum constat omnibus quod per significationem quamdam in scriptura sacra et vermis et scarabeus ponatur sicut scriptum est. Ego autem sum vermis et non homo est sicut apud. lxx. interpretes per prophetam dicit. Scarabeus de ligno clamauit. Cum ergo tam abiectis et vilibus rebus figuratur: quid de illo contumeliose dicit. de quo constat prope nichil dicitur. Vocatur etenim agnoscit propter innocentiam. Vocatur leosus propter potentiam. Aliquando etiam serpētem comparatur sed propter mortem vel sapientiam. Atque ideo per hanc oia dicit figuratim potest: quia de his oibz aliquid credi essentialiter non potest. Sed enim vnum horum quodlibet essentialiter existeret: alterum iam dici non posset. Nam si agnus propter diceretur leo iam dici non posset.

Si leo propterea diceretur: per serpētem signari non posset. Sed hec omnia in illo dicimus. tanto latius in figurat: quanto longius ab essentialitate. Prodest ergo onager incarnatus dominum designare. Agri quippe est animal onager. et quia incarnatus dominus gentilitatis magis iudeis profuit animalis corpus assumens: quasi non in domum sed positus in agrum venit. De quo agro gentilitatis per psalmistam dicitur. Spectes agri mecum est. In carnatus itaque dominus qui in forma dei equalis est patri: in forma serui minor est patri. quia minor est etiam se ipso. Dicitur ergo a patre de filio secundum formam serui. Quis dimisit onagrum liberum: et vincula eius quis soluit. Omnis quippe qui peccat: seruus est peccati. Et quia incarnatus dominus nostre particiceps factus est nature non culpe. liber dimissus dicitur. quia sub peccati dominio non tenetur. De quo alias scriptum est. Inter mortuos liber. Dimissus dicitur quia naturam non stram suscipiens. iniquitatis iugum nullo modo tenetur. Quot quia macula nostre culpe non attingit: passio tamen nostre mortalitatis alitrit. Et unde et post gratia liber omnis vus dicit recte de illo adiungitur. Et vincula eius quis soluit. Vincula quippe eius tuac soluta sunt: cum infirmitates passionis illius in resurrectionis sunt in gloria commutate. De quibus vincula petri apostolus attestatur dicens. Quia deus suscitauit solutus de vobis infirmis: iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eis.

Omagri nomine is qui cuncta que desiderat agit designat: sicut de uano viro per sophiam dicitur. Et quasi pullum onagri liberum: se natum putat. Propter pullum quippe onagri omne agrestium genus exprimitur: quod nature dimissum mo-

Et carnes asinorum carnes eorum
Tauri autem vocabulo: ceruus sus-
perbie demonstretur: sicut voce do-
minica: de iudeis superbiensibus
per psalmistam dicitur. Tauri prin-
cipales obfiderunt me. Rhinocerotis
ergo sunt qui subiecti luxurie vi-
cibus inde ceruicis erigunt: unde bu-
mulari debuerunt. Qui carnis sue
voluptatibus seruientes: expulsa
longe ueracitudo non solum se amit-
tere rectitudinem non uolentes
adhuc etiam de opere confusio-
nis gaudent. Rhinocerotis autem de
monia occurrunt. quia maligni spi-
ritus: valde eis ad uotum deseruiunt
quos de his grauiter conspiciunt quod
sere debuerunt.

Capitulum XXXIII.

De Rhinocerotis

In scriptura sacra rhinocerotis
nominis aliquando potens in hoc
seculo aliquando superbus iudei-
cus populus intelligatur.

Rhinocerotis nomine
potentes huius seculi designant: sicut
uocem diuina ad beatum
uocem uocem dicit. Spiritus uolens
rhinoceros feruire tibi. Rhinoceros enim
indomitus nomen latine elicitur ut
si quando captus fuerit: teneat
latens possit. In patientia quippe
ut fertur illico moritur. Eius uero
nomen latine lingua interpretatur
sonat in nare comit. Et quid aliud
in nare: nisi fatuitas: quid in comi-
natio elatio designatur. Quid ergo
in rhinocerotis hinc: nisi potentes hu-
ius seculi designantur: potestates
qui tipo fatue iactantur honoribus
uotis miseris inter? inanes sunt.
Quibus bene dicitur. Quid super-
bit terra et cinis. In ipso uero in-
cense nascentis ecclesie, dum contra
illam diuinitus se potestas extollet:

In tus necem immisit iste er-
delictis ambularet. dum tot crui-
tibus angia tot persecutionibus
susciperet: quis tunc credere pos-
sunt quod illa erecta et aspera sibi
colla superboium subiceret: et in-
gros sancti timoris edomita multo
fidelis ligarentur. Qui quippe
in exordia suis rhinocerotis huius
comu uentilata conualuit et comu
suum rhinocerotis ferendo lassus
tus inclinauit. Quodq; impos-
sibile hominibus fuit deo difficile
non fuit: qui potestates huius mis-
di rigidas non uerbis sed miracu-
lis fregit. Ecce enim quotidie rho-
cerotis seruire agnoscimus: dum
potentes huius mundi: qui in iuri-
bus suis fatia dudum fuerant elati-
one consili deo subditos iam ui-
demus. Quasi de quodam idomito
rhinocerotis. Quasi loquar cum diceret
rhinoceros. Quasi loquar cum diceret
loquar. Qui cum responsum esset
quis poterit saluus fieri: illico adia-
xit. Quid homines impossibile est
apud dominum autem omnia pos-
sibilia sunt. Et si diceret. Rhinoceros
iste humilis iuribus mansuere
non potest. sed tamen diuinitus subdi-
miraculis potest. Unde hic quos
apte beato iob sanete ecclesie typi
tenent dicitur. Nunquid uolens
rhinoceros feruire tibi. Subaudi ut
mihi: qui cum quidem predicam-
tis hominibus diu resisteret: pertulit
sed tamē cum repetere uoluit miracula
strauit. Et si aperta dicit. Nunquid
hic qui fatia elationis superbiuit. sine
me addito: iis tunc predicationis
subduntur. Per quē ista preuale
as considera: et in omne quod pre-
ualeas sensum elationis inclina.

Quasi autem rhinocerotis nos
pulsus designat. Rhinoceros enim
qui a monacis grecis exempla-
ribus nominatur tante esse fortitu-
dinis dicitur. ut nulla uenientia uires

tute capitur. Sed sicut hic asserit
qui discubebat animalis laboriosa
luctigatione sudauerunt. virgo ei
puella pponitur que uenientis sinu
aperit in quo ille omni ferroacate
postposita: caput, pectus, Sicut ab
eis a quibus capi queritur. repente
velut eneruis inuenitur. Dicitur quoque
coloris esse desolatus. Qui etiam
cum elephas quā certamen aggre-
ditur: eo comu quē in nare singulariter
gestat ventrem aduersantius ferire
perhibetur: ut euz ea que mollis-
sima sunt vulnerat impugnantem se fa-
cile sternat. Potest ergo per rhinocero-
tem uel certe monacorum scilicet uini-
comem: ille populus intelligi: qui dū
de accepta lege non opus solum in
ter cunctos homines elationem sup-
ponit quasi iter ceteras bestias comu sin-
gulare gestat. Unde passionē suā
dicit propheta cauere. praeclians ait.
Libera me de ore leonis et a cornibus
vincomis. h. m. Tot quippe in illa
gente vincomes uel certe rhinocero-
tes existerunt: quod contra predica-
mentum ueritatis: de legis operibus
singulari et fatua elatione cōstitit. De
beato igitur iob: scilicet ecclesie typi
tenenti dicitur. Nunquid uolens
rhinoceros feruire tibi. Et sic apertius
dicatur. Nunquid illum populum
quem superbiere in nece fidelium:
stulta sua elatione consideras sub-
tute tue predicationis inclinas sub-
audis ut ego qui et me illum singu-
lari comu extolli conspicio et tū mi-
hi ei qui uolero protinus subdo.

Capitulum vigesimo quintum.
De Behemoth.

Behemoth nomine
diabolus designatur
sicut uocem dominica
ad beatum dicit. Ec-
ce behemoth que
fecit tecum. Que
nāq; sub behemoth nomine nisi an-
tiquus hostem insinuat. Qui iter-
pretatur ex hebreo uoce in latina:

animal sonat. Eius uocem inferi
licet subditur patet persona mo-
stratur. Sed cum de deo scriptum
sit: quod fecit omnia simul: cur hoc
malicia hominis fecisse de indicat
cuncta quod simul fecerit cōstat. Hur-
sums querendum est quomodo si
malibus cuncta cōfiscit: de mo-
strat quod diuinitus mutatione uariante
distincte creata describit. Quod si in
eius agnoscimus si ipsas causas o-
mnium subtiliter indagamus. Bery
quod substantia sum? creata est si
species formata non est. Et qui si-
mul exiit per substantiam materie
non simul apparuit per speciem for-
me. Sed quod simul omnia per substan-
tiam creata dicimus: que patet ali-
a ex alijs inuenimus: quod pacto cum
beato iob behemoth factus asserit
turi cūsi neq; uenit si substantia an-
gelus et hominis. neq; homo angelus
neq; angelus ex homine. perferatur.
Si uero propter hoc factus behemo-
th cum beato iob dicit quod creatu-
ra omnis ab auctore qui in actione
sua nequaquam temporis relatione
distenditur simul condita non dubi-
tat cur de behemoth spiritualiter
dicit. quod commune cum creaturis omni-
bus generaliter. Si si uero causas
subtili discussione perscrutemur: simul
factum angelus hominisq; cognoscimus.
Simul uidelicet non uitate
temporis sed conuentione rationis. Si
mul per accepta ymagines sapientie
non simul per cuncta substantia
forme. Scriptum nāq; de hominē
factum homines ad yma. et. In
Et perzechem ad sathan dicit. Et si
gnaculis similitudinis plenus sapi-
tia et pfectus decoris et uirtutis padis
des fuisse. In cuncta igitur creatura
homo et angelus simul cōditus ex-
stitit: quod omni natura irrationabili
distinctus processit. Quia ergo i
cuncta conditione rerum nullum ra-
tionale animal nisi angelus et homo
est: quicquid ratione uti non potest

Sed. po

Ezech.
xxvii.

cum homine factum non est. Dicat
itaq; homini dicatur de angelo: qu
si forentia sublimitatis perdidit
sublimitate: tñ nature rationalis mi
nime amisit: ecce vehemto! quem
fecit tecu vt dñs homo. cū qui ratio
ne secū factus est: perisse cōsiderat
vicinum sibi casum superbie ex ipā
proximi sui perditioe pertimescat

Capitulum decimūsexm.
De Serpente.

εἰ. κενὴ

Serpentis nescit diabolum designat. Sic ut per ysaiam dicit Super leuiatan ueniet ueniet ueniet super leuiatan serpē te tuos uisū i tē rā. Leuiatan dicitur interpretatur de additamentum coquo. Quia scilicet nūllū hominū. Beate autē additamentum eo dicitur qd postq pnam calumpia suggestione intulit habet quotidie augere graui odore peruersiōibus non desistit. Tūc certe p exprobationem leuiatan uocatus ē. Ad additamentum hominū dicitur Eo nōn ē in para dīo imortalē repperit. Et hūmilitate in immortalē pmittendo quasi eis aliquid uirū ē crant se adde se spondidit. Sed dum blande nō habita se daturum pphibuit: callide et ab habita subtrahit. Leuiathan itaqz ihs ē eo qd se addere hominū spondidit: tūc uisus ad cūmibus trepit qd falsū impossibilita p mittit ihs ē possibilia fulsit. Que rendum uero nobis ē cur quiescentem dixerat tūc uisum ē dico subitēne interposuit ueniet nūllū forte quod in serpentes fortitudinē fluxa mollitie in uete aīrē duri tate rigiditas. A tēgo hūc a būri signaret q mollē. Vt ueniet nōmē tūc: serpentem. Durus ueniet ē per malitiaz mollie: per blanditiē ad uicē. Vt eis ergo dicitur: quā uisq ad uicē percutit serpēs autē dicitur semp inuisāda mollitū offendit.

¶ Capitulum. xxvii. De Dracone.

In scriptura sacra draconum
nomine aliqui antixpi aliqui malicia
aliqui antiquus hostis aliqui nequis
simi iudeorum principes aliqui de
mones aliqui aperte mali vel gen
tiles designantur.

Baconum nomine
antipapa designat.
sic per iohannem
apocalypsis victur.
2Dicitur cauda
et traxit tertia par-
tem stellarum. Quid nāg bacorum
noīe nō sūt antepa quī in cauda
eius nīl extrima pīlū pīlūo īn-
telligit. 2Quo vērō stellarum
noīe nīl pīpītarium ficto demō-
strat quī bona que faciunt ad
percipiendā laudem hominū ad
tūc. 2Bacones ergo cauda stellarum
pars interitū trahit ut ex
crema pīlūoīe antipapam quā
videtur lucere rapientur. 2Stellas
namq; in studio trahere et coe-
quid videtur. fūdio vīe celestī
perere cū amōre terreno fūgiate ap-
tū crozū inuolūere.

Racōnis nomīe malicia desīgnatur. sicut contra puerfz mentem sub iude pcedit: per yfāz dicitur. Erit cubile dāconum: et pascua fructuonum. Quid nāq; per dācones: nūi malicia. qđ vero fructuonum nomīe nūi ypoctifis desīgnatur. Fructio quippe pcedens volandi habet. sed vñ volandū nō habet et qđ ypoctifis dicitis itū ubus ymaginē de se sanctitatē i sinuat: tenere vītū fāctitatē igno rat. In puerfza vītutis mente dācon cubat et fructuo pcedit: quia z larene malicia callide regitur. z mīuentium oculis simulatōe bonitas nūc anferitur.

D Baconis noīe antiquus ho-
stis designatur: sicut p iohā-
nem in apocalipsi dī. Et dīatī āgelū
descendentem de celo: habentē cla-

Cap. XXXVIII De Colubis

No. XLII

uem abyssi et catenam magnam in
manu sua et apprehendit draconem
serpentem antiquū q̄ est dyabolus
et sathan et ligauit eū per annos mil
le et misit eū in abyssi. Quē tñ i m̄
di sine: ad apertioā certamā reuo
cat et totum contra nos in suis viri
bus relaxat. Tñ ille rursum scriptū
est. q̄ cōpleti fuerint. 12. anni sol
uetur sathanas.

D Baconuz nōse nequissimi iu
deorum principes designāt.
he. xiiij. Sicut per ieremiam dñs Magni ste
terunt in rupibus traxerunt ventū
quasi dracones. Quere in capitulo
de onagro.

Draconum nomine demones de
signantur. sicut p pphetis dr.
In cubilius in quibus dracones p
ue habitabāt : oīes viros calami et
tunci. Quid em̄ p calami nisi pē
catores qd p iūctū q iuxta ad pē
humorem nascūt nisi pusilli ac tene
ri auditores sacri eloquij designāt.
Quid p dracones nisi demoni ma
licia exprimit. In draconis q cubili
bus viros calami et tunci oīes : q i
eio populi : quos antiq hostis ma
licia possidebat. p doctorū scientia
et audituū obediētia coacer
natur.

Diaconum noie agte mali v^r
gentiles designat. sicut p^r
phetam dñs de eoz querfione possi
cendi dicit. Hosiabz bñ bestia
agrt. diacones s frutrones. Quid
enī d iaconi noie nisi in aperto ma
liciose mētes expmīss. In tēp^r sē
per in mīma cogitātōibz repunt
Quid v^r p frutrone nomen nisi
hūi qui se bonos similes designat
Quid sanctitatis vitā q̄volatuz pē
nam p pēccē retinent: s; p opa no
exercent. Eschicaz itaq; se dñs ad
conuēl frutrone asserit: q; agte
ma loz t hēte bonos: plerumq; ad
via obseq; enī mīma cogitātōibz
uerit. ¶ Cel ceter agrt bestia dñz
est diacones frutro. q; glōsiaz

cuñ fide q̄ illo est: ea que i hoc m̄s
do uidi mēbū diaboli fuerat gē
tilitas: exaltat. Quā et ppter malī
tā draconis noīe exprobat ⁊ ppter
hypocrisim vocabulo structionum
notat. Quasi em̄ pēnā accepit gen
tilitas: sed volare nō potuit que na
turom rationis ignorauit.

Capitulum vigesimum
octauum. De Colubro.

En scriptura sacra colubz nomine aliqui dyabolus aliquando antichristus intelligitur.

Culbri nonne dyabolus
signat. scilicet p beatis ro
bitur. Et ob hoc rita ma
n eius educat eis colu
ber tortuosus. Quia enim colu
ber appellat nisi hostis atque lu
bicus et tortuosus: quasi dependit
hominis colubus et locutus est. De
quo et p. ppheta ait. Et uentian fer
pent coluosus. Quia dicitur
serpens et pmissus est: ut ex po
vase et homo cognosceret qualis
est qui intus habitaret. Serpens
autem non solum est tortuosus: sed
am lubricus. Quia autem i verita
tis rectitudo non flectit tortuosus
animal intrat. Quia vero fugge
tiosus est il prime non refilist repe
tere ad interna cordia: di non fen
tetur illabatur: verba ad hominem
animal lubricum fecit. Laume au
tem putia colubis ad praefaturam
quorum. Quia qua ad praefaturam
po priam requiritur: et eorum ba
ritatione tractatur. Sed obftri
ctum manu domini: tortuosus co
luber de populo caueris epula
tus est: quia non nobis diuina gra
tia medetur. Is qui non temerari
sint: quia a nobis hostis elicitur: si
cuius incarnata veritas dicit. Hunc
princeps huius mundi eiecit for
as. Cadebat nunc omnis laetitia

No. xxvi

Ες. xxvii

1013

fj

non tenendo possidet. Et temptatio persequitur. Nam qd nō in eis in trinitate regnat cōtra eos pugnat extrinsecus et qd in eis domini pōdit bel lo molitur foras ille em cū de carnalibus hominū cordibus expulsi. quippe hoies ad incarnationem veniunt. Quos corda id fidelitatis tenuit: qñ manum ad latibulum serpētis misit. Bene igitur obstrictaie manū dñi totiusus coluber in caueris quas tenerat habitare pñbi debetur: nam victus a fidelium cordibus exiit qui sup hec antea scripto perfidie regnauit.

Quibus nomine antipso designatur sicut iacob voce dicitur: dan coluber in via cerasse in missa mōdens vngulas equi vt cadat asenior eius retro. Acquire i capitulum de equo.

Capitulum. xxi. De Regulo. In scriptura sacra cū regulus singulari numero ponit: aliqui vā bolusū aliqui antipso intelligit dīvere pluraliter reguli dicitur demoni signatur.

Reguli nomine dyabolus designatur. sicut p prophetā dicitur: Elecabitur ifans abdere super foras ramine aspide. et i caueria reguli q ablatatus fuerit manum suā mittet. Non nocebunt neq occidit in vnuero feto mōte meo. Quēnamq infantes ab vberē vbi eis ablatat fuerit. nisi vñm apellat. Quid vō foramine aspide caueria reguli. nisi corda signant totius uozum. Et antiquus hostis totū se in eoz cōsentum cōstituit: in foramine ppro totiusus finis astute colligēdo gloriatur. et aspide appellat nomine occulte sententē et reguli capte ferretē. Ma num ergo suā dñi i foramine reguli atq aspide mittit: qñ in quoq corda diuina potestate tenent. Et cōp-

hensum exide aspideū vel regim. i. captiuū diabolum traxit: vñ monte sancto eius q ē ecclesia electis fidelibus non noceret.

Reguli nomine: antipso designatur. sicut de pautis quibusdam scriptū est. Quia aspideū ruperunt et celas aranee texerunt. Qui comederit de ouis eoz morietur. et quod confocum est eripiet in reguli. Quia quippe aspideū pautis hominibus rumpere est: malignorum spiritus cōsilia que in eozum cordibus latent peruersis operib⁹ aperire. Celas quoq aranee: pro texere est: pro huius mundi concupiscētia temporalia quibet opera tū que dum nulla stabilitate solida ta sunt ea proculd ubio ventus vite mōrtalia rapit. bene autē additur: Qui comederit de ouis eoz morietur: quia qui in mōdozūm spirituum cōsilia respicit vñ in se aut me occidit. Et quod confortum est erumpit in regulum: qz cōsiliū maligni spiritus quod corde regit ad plenam iniquitatem nutritur.

Regulorum namq serpentium rex dicitur. Quis vero reprobis caput est nisi antipso. Quod ergo cōfocū est eripiet in reguli: quia is qui se nutriendi aspide cōsilia receperit: membrum iniqui capitis factus in corp⁹ antipso accretur.

Regulorum nō mē demoni⁹ designatur. vnde et de be nētrā ascens peccatē pcedētib⁹ de his quos in manu antiqui hostis deserit p prophetā domine dicit: In mīritā vobis serpētes regulos: quibus nō est incantatio. De fideret. In isto iudicio talib⁹ immundis spiritibus tradam: qui a vobis exenti exortatione predicatū: quasi incantantur sermone non valent.

Capitulum trigessimū de Vipera.

Esa. li.

In scriptura sacra cū vipera singulari numero p onit aliqui subita et violenta pyabolū temptatio intelligitur: aliquando per cōtra rium lens et diuturna cuiusqē temptatio. cū vō plurimū vipere dñr paut homines expiuntur.

Vipere nomine violenta vel lenis et diuturna temptatio diaboli designat. sicut p beati iob de peccata dñi. Et apud aspideū suggestit et occidit eū lingua vipere. Aspide parvus est serpens. Vipera vero pluri⁹ est corporis. Et aspides oua gignunt: atq ex ouis eozum filij pcreantur. Vipere autē cum conceperint filij eazū inuente sentunt. Qui cupitis laceribus matris ex earum ventre pcedunt. Cū et vipera eo qd vi pariat nominat.

Vipera itaq sic nascitur vt violenter creat et cū matris sue extinctio nē pducatur. Quid ergo per aspides paruos nisi latentes suggestiones in mōdozūm spiritus figurant. q cordibus hominū: parua pautis suasione subspūnt. Quid vero p languium vipere. nisi violenta diaboli temptatio designatur. Ipse vō lentius subripit: post modum vero etiam violenter trahit. Caput itaq aspideū suggestit hypocritas: q in istis suggestionibus occulte paruum parū in corde nascitur: s; occidit eum lingua vipere: quia post modū capta mens veneno violente temptatiōis necatur. Ipsumq subitib⁹ cōsilia: ad cor hominū inuadit p loquuntur qui dñi leniter pducunt: qñ venent aspideum fundunt. Cū scriptū est: Quia aspideū ruperit: et telas aranee texerunt. Qui comederit de ouis eozū morietur. et qd confortum est eripiet in reguli. De hoc itaq hypocrita dicitur. Et apud aspideū suggestit et occidit eū lingua vipere: q cū iniqua suggestiōem au-

qui hostia libenter suscipit violentis se post modū eius temptatiōib⁹ deccisus tradet. Ande et in paradiso quoq stant hominū verba blande pualis omis: qñ neminem semel rapuit ad cōsentū. nūc etiā remittit trahit. et corruptiōis se electa tñb⁹ deccitū pene eisdem inficit.

Sed fortassis hec pspā intellegere etiā p contrariā in terpretationem valeamus. Nam quia veneno suo aspide concate vipera autē tardius occidit: p aspideū violenta et subita: p viperam lenis et diuturna temptatio designat. Cū illi mōs i suggestiōe capitis: vipere autē in lingua esse phibetur qz repentina temptatio sepe inopinata: mentem moy vt suggestit iterit. Et lōga vō temptatio qz praua viu tuis pducendū suggestit: velut ex lingua vipera occidit.

Viperaurum nomine paut homines designantur. sicut p hānem baptismam iudeis dicitur. Benigna viperarum quis vobis ostendit. f. a. v. tra. Videntur em tra est animaduerso vltimis extreme q tunc fugere peccato: non valet qui nunc ad penitentia lamenta nō recurrit. Et notandum quod malec boles: malozūm parentum actiones mutantes genumina vipera rum vocantur: quia per hoc quod bonis inuident: eosq persequitur quod quibusdam mala retribuit. qd leiones proxiū exquirūt qñ i his oib⁹ pautozūm suozūm carnalib⁹ vias sequunt qñ venenati filij deuenenati parentibus nati sunt.

Capitulum. xxxi. De Aspide. In scriptura sacra aspideū noie aliqui diaboliū aliquis q audire verbū dei dēsignat: aliqui blāda et latens suggestio intelligitur.

Aspideū nomine diaboliū designat. sicut p prophetā dicitur. Elecabitur ifans ab vberē lu

Esa. p.

per foramine aspidis et in caverna.

reguli. Regre in capitulo de reglo.

Spidus nomine is qui audit.

per verbi dei designat. sicut

per psalmistam dicit. Furores ille se

cunctis similitudinibus serpente. Sicut

aspidis surde et obturata sunt. Que

.i. ex. v. i. Aspidis qui concepit parti

incantatores. marium qui ea quibul

dam carnibus propriis euocat

sicut sunt multa etiam magica: au

date quid faciat. Amado tenebras

suas quibus se involuit occultare

dicat. cum exire voluerit: recusans

in audire illas voces. quibus se co

git sentit. alidit vna aurem terre. et

de cauda obturat alteram: atque ita

illas voces quibus potest euitare: non

exiit ad incitantes. Idem similes dicit

spiritus dei. quosdam non audientes

verbum dei. et si soli si facientes

sed omnino ne facient: audire volentes

in forte queremus aliquid in

eo quod de aspidis ita aurea claudes

rexit vna earum pmar in terram: al

tera cauda opplet. Quid sibi vult

hoc. In cauda itaque postterioza itel

liguntur. Ergo in ptertia iam ter

gum oportet ponere: ut in ea quibus

promittuntur itendamus. Ergo

ne ex ptertia ita nostra nec ex pter

ti delectari debemus. hoc enim mo

net apostolus dicit. Quia ergo fru

ctum habuistis in quibus nisi eru

bescitis. Reuocatis ad se recordantes

com delectatio a pteritia: et quia qua

concupiscitis a fructu delectationis

corde in egyptum. Quid de pter

tibus quomodo tubet et aspidem con

tepti. Non respicientibus inquit vi

dentur. sed que non vident. Que

em vident tepozala sunt: quia non

vident eterna. Igitur de presentibus

vita dicit. Si in hac vita tantum

exto sperantes sumus: miserabilio

res sumus oibus hominibus. Obliu

scere ergo pterita: quibus male vixi

si cōtēpē pteritas: et tepozale vi

ti ne te alligatō pteritas: pnti

tāt puenire ad futura. Si em pteris

vita te delectat: aure et in fra posuisti.

Si tuis pteritis: et ita retro labentib

delectaris aure de cauda obturasti

Debes si ire in lucem exire de tene

bris: ut ita in luce ambulas et celsitudi

dicas que retro sunt oblitus ita

que ante sunt extenuas. Non dixit

retro oblitus et ex pteritis delecta

tus. Et non dixit qui retro oblitus: non

obturat aure de cauda. Et dixit: et

ea quante sūt et ex tuis et ex pteritis

non obdurat: aure et fra non posuit.

Septimum note cogitat

et blande suggestiones

vel fortes et subire in

mundo et pteritis tem

ptationes designantur. sicut a beas

to iob de hypocrisis dicit. Caput aspi

dum fugget. et occidit qui ligauit pe

re. Requirit in capitulo de vipera

Capitulum xxxij. De Reptilibus.

Septimum note cogitat

ones terrene designant

sicut p ceteris et pzo

phetis dicit. Et ingressus

vidi. et ecce ois similitudo reptili

et animalis abominatio In repti

libus quippe cogitationes omnino

terrene signantur: in aialibus vero

iam quod aliquatulum a terra fu

spenset. Is adhuc terrene mercedis

pemia requiritur. Idem repitit

quidem toto corpore terre ibent

antimalia autē ventre a terra suspen

sa sunt: appetitū gule ad terram

semper inclinant Reptilia itaque sūt

intra parietem: quando cogitatio

nes voluntur i mente que a terre

nes desideria nunq leuantur. Ani

malia quous sunt itra parietē. quā

do et si qua iam iusta si qua honesta

cogitantur appetendis in lueritē

poralibus honoribusq deferuntur

ut p semetipsa quidem iam quasi a

terra suspensa sint. sed adhuc p am

bitur: quasi per gule desiderium

sele ad ima submittunt.

Capitulum xxxiii. De Vermibus.

In scriptura sacra dicitur in

ulari numero ponitur. aliquando

pro aliquando hois progentes in

selligitur. Cum vero pluraliter ver

mes dicuntur aliqui cogitationes

et et aliqui cure carnales exprimunt.

Erms nomine pro

designatur sicut per

psalmistā dicit. Ego

autē sum vermis et

non homo. Tergas

note carnales

sicut p beati iob de luxurioso quo

liber dicit. Dulcedo illi vermis. In

quib verbis luxuriosi quasi libet

carnis voluptatib delecti quanta sit

ecctas demonstrat. Et de dulcedo il

lius vermis Quid namq caro nisi

putredo ac vermis est. Et aliquis

caralibus desiderijs anhelat quid

aliud q vermem amat. Que enim

carnis sit substantia testatur scpi

era. Quous parentum de amicor

delit quilibz dilecti sunt. Tergas

turientem vermium carnis potest

caro itaq cū concupiscit: penset qd

sic exanimis: et itelligat qd amat

Ita quippe sic ad edomandū delecta

riorū carnalium appetitū valet.

quā vt vnus quisq hoc q vult de

ligat qle sit mortuū pmet.

ratā ctem corruptione carnali car

noscoctur: quod cum illicite caro

cupiscit tabes amatur bene qe lu

rius i mente dicit. Dulcedo illius

vermis q is qui in desiderio carna

lis corruptionis exstuat ad ferocē

putredinis anhelat.

Erms nomine hois proge

nes designatur. sicut i libro

beati iob p balad dicit. Ecce luas

non splendet. et stelle nō sunt mēde

in cōspectu eius. Quāto magis ho

mo putredo et filius hominis vms

Quid em p lunā nūcūctia simul

ecctat: quid p stellā nūcūctia simul

ecctat: quid p stellā nūcūctia simul

ecctat: quid p stellā nūcūctia simul

ecctat: quid p stellā nūcūctia simul

ecctat: quid p stellā nūcūctia simul

ecctat: quid p stellā nūcūctia simul

ecctat: quid p stellā nūcūctia simul

cta ecclesia virtute pparat: mtra

culis emicat. nisi hac puenientia

gre dona pfundant. nec singulorū

bre videntium mentio a pctorū

maculis mīde sūt. It remota picta

te iudicet: qui apud obstrictū iudici

oculo sūta vniūquēq corruptibilita

tas inquit: nisi hūc quorūde grā

mentis tergat. Electorū quippe

mens pdrat ad libertatem iusticie

nūtur is adhuc compede infirmita

tis tenet. Et calpas quide subigere

prectē desiderat: is quousq corru

ptionis carnis alitngitur et vincit

lis et nā cū nūcūctia ligat. Itnc itaq

colligat quāto pctorū pōdere pressi

sunt q cōtra hūc deccetare negligēs

si penitē culpā nec illi ligant q cōtra

hanc viriliter pugnant. Et nō pōtē

dictū est ecce luna nō splendet: et

hel le non sunt munde in cōspectu

et pnotius sub datur. Quāto ma

gis hō putredo et filius hois vms

Ac si agite dicit. Si qis quousq esse sine

carne nō valent. q inter vite pten

te tenebras vntibus lucet quāto

reatu iniquitas obstricti sunt q ad

hūc carnalit viuunt. Si a pto lide

ri cō nequunt: ita i celestibus delecta

derijs cōuerfant: que pctorū ponde

re tolerat q carnis sue voluptatib

delectat ad hūc putredinis iugū por

tab. Itnc petr ait. Si nūcūctia sal

uabitur iugū et peccator vbi appa

rebunt. Itorandū vō in pmonisio

quāto balda i ordmē cō limonia nre

renat: et natiuitatis: q hoies nō ver

mem. Is putredine filii vero hois

vermē vocat. Quous nāq huma

ni generis parens homo non filius

hois. Et quo filius p sūt non filius

hois: sed filius quous hois fuit. Et

aut q ex hoie filius hois: ita ex pa

tridine nascitur vermis. Et de re

cto corde homo putredo filius vō

hominis vermis vocatur. Quous

quippe hō putredo non vms: et

si p morte putruit nō in ex putred

ne p natiuitatem venit. Quāto autē

hui

psal. lviij

psal. xxi

Job. xxi

Jo. xxi

.i. Petri
iii.

filius est hominis vermis dict. qz
tam ex mortalium corporum cor-
ruptione propagatur.

Job.
xvii

U^lterius nomen cogitationis
 dicitur deflagrantium sicut p
 beatu loquitur. Putredini sunt p
 putredine mater mea et for
 zoz mea verminus. Quid est quod
 dicit putredini mater meus est: nisi
 q omnis homo ab origine ma
 vitata descendit. Et additur. Ma
 ter mea z forz mea verminus: q
 videlicet ab ipsa putredine et cum
 ipsam hunc mundum venimus. Quid
 tum ab materiam quippe corrupti
 bilis armis: mater mea forz ver
 mes sunt: qz de putredine. pcessi
 mus. z cum putredine verminus q
 potamus. Quid si intelligit spiri
 tualit potest. z mater natura et co
 suctu do non imerto forz vocatur:
 quia ab illa cum ista fursum. Quid
 videli natura et forz vermes sunt
 qz natura corruptibili z confus
 tudine pueria cogimur. Et quasi q
 busdam verminus hic inquietos co
 gitationibus in mente famigetur.
 Armis enim natura vitata z co
 suctu perueria. innumeras curas in
 corde infirmitatis nostre gerent
 bene mater z forz vermes vocatur.
 Quid enim curam cur di
 miquat? Non enim cessant nisi vni
 vel sollicit cogitare z pertrahere. Ad
 agant vel provide inficere: quo
 post presentem vitam videntur simi.

[illegible]

Sicut et habundanti cibo adepta
et abundanti rerum superbia in
satur que pinguit mentem diuitis
sed eleuatur animus superbiens.
Superbia quippe cordis: quia q̃d
quid pinguedine est crassitudinis. Cui
que plerique exabundantia peccata p
petrant: per appetit diuitias. H̃po
ditur et ei et adipe induratus. Quia
torece atq̃ h̃po feculi q̃d illa habet
que in hoc mundo fortitudinem digni
tatem possidet. Sed sine exteriori
dignitate desinit terrena et domes
tic diuitie: quanti ad iudiciū sua
fa quidez habet. sed medullas in os
sibus non habent. Quia ergo sine
amato h̃po h̃po est exterior potes
tas fuleit et eniam terrena et terrena
domus abundata saginetur dicitur.
Et medulle ossis illius irrigatur.
Et celat ossa illius h̃po diuitie: pia
ue et dure consuetudine. Ad deule
re vero in ossibus sunt ipsa desideria
malicia fuleit. q̃ nec ex prauioribus
tificatione faciat. Et medulle q̃
si ossa irrigatur: cum praua desideria
guerris confectus diuites suae uolū
ptati delectatione cōseruat. Et sicut
non nulli et in hoc mundo diuitias
non habetis habere cōcupiscunt. Et
esse appetunt quia in hoc mundo q̃
cupiunt obtinere non possūt. Et sicut
cum multis rebus vel bonoibus suis
interit mala ei desiderata: cōspectu
sunt interit iudicio: rebus cōstituta addi
cit. Talis etenim quos plerique ideo
affligit: quod ditiſcens ac sup̃bere non
pualet. Et quo et fubidit. Alius
uero morat i amantidū aie abſque
yllis opibus. Et cecidit diues pau
per corde manſerit gaudet: inde pau
per alio fup̃bo corde inanis affligit
Vnde affligit deſitioſi. Et si simul
in puluere dormiet. et deſitioſi op
tior oss. In puluere enim dormiet et
i terrenis deſiderijs peccatis clau
de in sua culpa dormiet dicitur Sur
ge qui dormiet: et exurge a mor

sus et illuminabit tibi chin? Ter-
 meos vero qui de carne nascuntur:
 eos simul operant: q: sus dicitur
 sus pauperis superbitia animi
 cure carnales premittit. In rebus q:
 terrent: paup: q: dices rebus quis
 non part propteritate fulciant par-
 ti an metuent turbant q: qd d: ille i:
 ci metu hysite il: q: anctetur ap-
 pect. Sy q: habere no valet q: dolet
 vica f: nisi i pulvere dormiet: tve
 meos operit: eos q: et si non sim
 rebus tialis? subleuant. simul in
 in curare f: teporalis: mentis co-
 poris possunt. Similes eos ver-
 meos operant: q: vel si v: coapta
 habeat. vel illi ne habita emittat:
 carnales cogitationes premittit.

Capm. XXXIII. De tineā:
In scriptura sacra tinee nōc
aliqui carnis temptatio. aliqui he
retica pravitas intelligitur.

Tunc nomine carnis temptatio designat
sicut in persona tem-
ptati hominis bea-
tum uide uicis. *Quasi*
quasi putredo con-
sumens sumus: et quasi uelutini-
quod comeditur a tinea. Homo ei
quasi putredo consumitur a carnis
uice corruptione contetur. Et qui
similisda temptatio nō alunde de-
de semetipso nascitur mox tinea
carnem temptatio quasi uelutem be-
qua ex se sumit. In semetipso quia
per homo hū vnde tēptetur. Quasi
q tinea efficitur consumit: q̄ et uelle
eadem processit. Sciendum quia
q uō tinea sine foris perforat ue-
sistimentum. Et tēptum q̄ cogitatio
ita trans figit memetipm mox ipsa
nōntat. nisi post q̄da fuerit et
sculo transfiga. Bene ergo dicitur
quod homo tanq̄ uesitimentum a tie-
na consumitur: q̄ nōnunquā tem-
ptationi nō trāiri uidebimur nō agno-
scimus nisi post quā ab eis consoli-
ta mente fuerimus.

Alterius nomine hereticus dicitur
qui de signatur. sicut et beatus
iob de heretico quolibet dicitur
Et dicitur sicut tinea domus suam
et sicut canis fecit viciu suu. Et
sibi domum corumpendo edificauit.
Hereticus potius comparatio heretici
reus demonstratur. q. loci fide per
fidem non habet. Nam corripit
facit. Qui etiam sequace suos ab
eterno igne a liberis. Spod et quip
pe eis refrigerij quietis eterne
verba eius folitarent non habent
quia plenitudine veritatis carent.
Etiam fubingitur. Et sicut canis
fecit. Ambaculus namq. custodis
nulli fundamenta folidat. sed
pore mor transire folidat. Et
Et promissa ab hereticis requies
cum tempore destruitur. quia post
hanc vitam nullatenus inuenitur.
Capitulu XXXV. De erica.

Capitulu. xxxv. De eruca.

Culice nomine: se p. iob. el
prophetam vicit & de
cidit eruce comedu
locusta & residui lau
cile comedit bar
& residui dicit: comedit rubigo.
Sepe me miser: quid iam tran
slerit in se p. cti videri vbi ad
retineatur non videt. Haudet de qui
busdam viciis: q. eis iam subiecta
non sit et precare ac gemere ne
gligat: q. vice succellit alia
quibus foras neque succumbit
Sicq. fitur vni alia vicia t. r. f. s.
et semp. alia succedunt a dyabolo
q. repobos sine intermis. one te
neatur. Bene eruge dicitur. Residu
um eruce. c. l. r. e. l. b. a. r. e. b. o.
Rubigo. Quid e. p. eruga. q. toto i
fraz corpore repti m. luxuria des
ignatur que q. quod tunc ita pol
lute. vt in superiois mundicie fur
gere amozem. nequeat. Quid per
locutum que salubus enolat nil
inante glouia expyritur. que seua
nis presumptionibus exaltatur.

peruerso homine dicitur. Ex vobis
vnus dyabolus est. Et rursus no-
mine corporis appellatur caput. cū
de ipso apostata hic quod tam pre-
diximus dicitur. Inimic⁹ hoc fecit
¶ Omnia nōmie caro pestifera

Job. v. tur. sicut in libro beati iob
dicitur. Homo ad laborem nascitur
et autem ad uolam. Ad laborem quip-
pe hoc nascitur quod numerus ei acceptus
est predictus ratione considerat quod
valde sibi sit impossibile. vixit
regenerationis sue tempora sine la-
bore euadat. Unde bene paulus. Et
tribulationes suas discipulus annu-
ciaret adunant. Ipse enim scietis quod
in hoc posui sumus. Sed tamen quod
caro flagellis afficere mens ad ap-
petenda alioquin subleuatur. paulo
attestant qui ait. Et licetis de fortis
esse. n. hoc consumptum: tamen is qui tunc
est. r. d. in die. Homo ergo ad
laborem nascitur et autem ad uolam quod inde
mens ad summam euolat. unde caro
in infimis uixit laborat.

Gene. i. **H**omo p^r natura ponitur sicut
 scriptum est. *faciam^{us} hominem
 ad ymaginem^{em} nostram sicut^{us} enim
 eum^{us} ponam^{us} sicut^{us} scriptum^{us} est. *Ego
 dixi^{us} et factus^{us} est filius^{us} ex^{us} homin^{us}ibus.
 Hoc^{us} aut^{us} sicut^{us} homines^{us} moriuntur.
 Et sic^{us} apte^{us} dicitur^{us} delinquentes^{us}
 obesse. Unde^{us} et paulus^{us} ait. *Et
 sicut^{us} vos zelus^{us} et contentio^{us} nonne
 carnales^{us} et his^{us} secundum^{us} hominem^{us}
 iulatus^{us}. Et sic^{us} dicitur. *Qui^{us} discorde^{us}
 mures^{us} ductus^{us} nonne adhuc^{us} et reprob^{us}
 sensibili^{us} humanitate^{us} peccate.****

Homo per infirmitatem
dicitur scriptus est.
Maledictus: qui spem
suam ponit in homine.
Ac si dicat infirmitatem
spirituales viri designant sicut p
phetam quibusdam dixerit. Vos
autem greges pascue mee homines estis
quia illos numerum domini pascit quia
voluptas carnis inimicorum non
mole afficit.

Hominum quoque nominet car-
nalialia sapientes designant sicut
ait apostolus. Cum ei sit intervos
zelus et contentio: nomine carnales
estis. Et paulo post subiicit dicens.
Nonne homines estis.

¶ Capitulum. ij. De viro.

In scriptura sacra cum singulari numero vir dicitur, aliquando xps, aliquando angelus, aliquando quilibet perfectus, aliquando hoīis antiquus intelligit̃. Cum vero pluraliter ponuntur viri, aliquando perfecti viri, aliquando sex etates seculi designantur.

Vri nomine xps itel
ligitur sicut de ipso
p ezechiele dicitur.
Air quoq vnus de
medio eoz vestitus
linetis et atramenta:

rium (fructuositas) renes est. Quia
 per viri nisi mediator beti bo-
 minis homo ipse reus intelligitur.
 Quia quantum de sacerdotibus tri-
 buta cant parietes habere digni-
 tus est. vestitus lincio venire p-
 betur. Vel certe qui nisi lincia
 de corruptibiles causa nascitur: quod
 edimentum sui corporis est matre
 virgine nisi autem ex corruptione
 comitioris sumpti profecto ad nos
 vestitus lincio venit. Et quoniam
 deus post quod nobis deus non
 refurrescit et abscondit celus tuus
 et non videtur. non movit per apost-
 olos. Viri autem transibant ad renes
 habuit. In rebus namq postea
 corpora par est. Quia ergo scri-
 ptum reamant nos: post quod
 difficile coddit atram etiam quali
 a tergo potuit.

Rursum, aliquando angelus testatur, daniel propterea testatur, qui ait. Ecce vir gabriel. Alii nomine quilibet perfectus designatur, sicut ad beatum iob a domino dicitur. Recede sicut vir lumbos tuos. Virum namque scriptura sacra vocat.

Exe. viij

Job.

κεκνήψ.

re consuevit qui nimium vias do-
mini fortibus et non dissolutis gra-
tibus sequitur. Unde per psalmistam
dicitur. Viriliter agite et confortet
cor vestrum. Lumbos vero accinge-
re vel in opere luxuriam vel in con-
tinentia laudis appetitum refrenare.
Delectatio namque carnis i libidine

est. Unde et sanctus predicatores
dicitur. Sint lumina vestri predica-
tione et lucerne ardentes. Plurimum enim
luxuria et plurimum autem bonorum
operum claritas designatur. Zube-
tur ergo lumen accingere et lucer-
nas tenere. Ad se apte audiant.
Quia in vobis metipsum luxuria
refringit. et tunc de vobis alijs
bonorum operum exempla mon-
strare. Sed cum beatum hoc tanta
predicatum castitate nouerimus cur
et post tot flagella dicitur. accinge
sicut vir lumen tuos. ut qui prius
luxuriam corruptionis vicerat: nunc
luxuriam refringat et consone de pa-
tenti vel castitate suspensio: peni-
tens autem det oculos luxuriosis ex-
tremis quanto magis oculos hominum
et patens et castus apparet. Et
et per moysen dicitur. Et dedit pre-
cepta cordis vestri. et post quod luxu-
riam a carne extinguit: etiam super
sua cogitationum referat.

Tri nomine antiquus hostis designatur scilicet etiam eius predicatione suaz cernebat auditum difficultate piecipit malum cemo vult. Malidictus vir qui annundaunt patri meo dicene. Ihanes et tibi pur malculos. Quid e qd propheta maledictionem sententia vir ille accepit. qui natuaturam esse patri nuntiatur. Hoc nuntium tunc intrinsecus maioris mysterio plenum est. quanto extrinsecus humanam ratione vacuum. Ihan si quid ex certis ratioabilis fortis se fonsuisset nequaqz nos ad stultid interioza intellectus accederet. Eo ergo plebis nobis aliquid m' inuit: quoniam

foris rationabilem nil offendit. Si
et matris uice utero in mudo p[ro]p[ri]a
affligendus prodigat manututus et
nuncius: quod deliquit. Quid ergo
in prophete persona futurum: nisi
per pene meritum veniens humani
generis multatibus designatur.
Et quod per mortem ipsius: nisi
de quo nascitur midius exprimit.
Et quis est ille uir qui naturate no
stram patitur annunciari, nisi antiquo
filius. Quid cum i cogitatione no
strectare considerat malorum mentes
qui et auctoritate huius midii pre
minant. ad persuationem nostre de
ceptione utilitatur. Quis no age
re infirma perferunt. ca quasi for
ta fauo: et tollit. et quasi nato
masculos loquitur. cum corrupto
reuerit: per mendaciam nos exte
ritate gratulatur. p[ro]pter ergo ma
sculinis nati denunciat: quado huius
mundi: cum quem persuaferit fa
ciem inno centem corruptore demo
strat. Nam cum culibet peccati: ac
superbienti dicitur. fecisti fecit uir
quid aliud quam natus masculus
in mundo p[ro]hibetur. Iure itaque uir
qui masculum natum nunciat male
dicitur: quia ipso uero nuncio repro
bum quidum nostri odio indicat.

Utrum nomīne perfecti vi
ri episcopatū. sicut in puer
bis. sapientia loqui dicē. Ue
ri ad uos clamato. Ad episcopate dice
ret. Ego non seminus fed uiri lo
quor hū qui fluxa mentes sunt me
uorba percipere nequaquē possunt
dicū iterum ad beatū iob ab heliū
dicunt. Dementio qđ ignozes op
eius qđ quod ceciderit uiri. De dño
namq; canunt uiri. cui et uos nō
poterant uel uisum pīrē uel p
fecti quēq; doctores innotescit.
Sed tamen opus eius ignozet qđ
nūmū fiducialia illis pīrē etiam qđ
uiri predicant. in penetra uene
rant. Et sicut ego opera quē pre
dicat. et tamen ego quē opera ignozant

१३२०६.
१५५.

Job.
xxvi.

quis cognoscunt per gratiam eum a quo facti sunt. sed eius iudicia comprehendere nequeunt. que ab illo etiam super ipso sunt. Quod enim omnipotens deus: perspicue in sua actione non cernitur: psalmista testatur dicens. Qui posuit tenebras laqueum tibi. Et rursus. Iudicia tua absque multis. Et iterum. Abissi sicut pallii amictus eius. Alii bene etiam per salomonem dicitur. Sicut ignoras que sit via spiritus et quare ratione cōspiciuntur ossa in ventre pregnantis: sic nescis opera dei. qui fabricator est omnium. Dicit ergo. Memento quod ignores opus eius: de quo ceciderunt viri. Et si aperte dicat. De quo fortes quique locuti sunt: eius opera tue mentis oculis absconduntur: quia mensuram tue noticie eo ipso quo humanitate circūscriberis transiunt.

Utrumque nomine etates sexculi designantur sicut per ezechielem prophetam dicitur. Et ecce sex viri veniebant de via porte superioris. que respicebat ad aquilonem et unus cuiusque vas interitus in manu eius. Quid enim aliud in servitio venientibus nisi sex etates humani generis designantur. Quia de via porte superioris veniunt: quia a conditione paradisi sicut ab egressu mundi ac superioribus generationibus evoluntur. Que porta ad aquilonem respicit: quia videlicet mens humani generis viciis agitata: nulli calorem caritatis defrensio: cor pozem mentis appetere: ad hanc mortalitatis latitudinem non exiit. Et unus cuiusque vas interitus in manu eius quia una quæque generatio singulari quibusque etatibus evoluta ante redemptionis aduentum sua operatione habuit inde penam damnationis sumptis.

Capitulum. III.

De muliere.

In scriptura sacra cum mulier singulariter ponitur aliquando sapientia dei: aliquando impietas designatur. aliquando etiam pro sexu ponit aliqui pro infirmitate. Et vero pluraliter dicunt mulieres. Alii autem mentes carnalium aliquando vicia designantur.

Aliteris nomine sapientia dei intelligitur sic in evangelio dicitur. Aut que mulier habens duas margaritas et si perdidit unam.

Aliteris nomine sapientia dei intelligitur sic in evangelio dicitur. Aut que mulier habens duas margaritas et si perdidit unam. Quid enim per mulierem nisi illa dei virtus: et dei sapientia ipso intelligit. Quid per margaritam nisi humana natura designat. Quia enim ymago exprimitur in diagma recte per margaritam: homo qui ad similitudinem dei factus fuerat intelligitur. Mulier autem diagma perdidit: quoniam homo peccando a similitudine sua conditoris recessit. Sed accedit mulier lucernam: quia de sapientia appuit in humanitate. Lucerna in quippe lumine in testa est. Lumen vero in testa est divinitas in carne. De quavis dicitur testa sua corpus dicit ipsa sapientia. Et parit velut testa virtus mea. Quia enim testa in igne solidatur: eius virtus sicut testa aruit: quia assumpta carne ad resurrectionis gloriam: ex passionis tribulatione roboratur. Accensa autem lucerna euerit domum: quia mox ut eius divinitas: carni claretur. ois se sua conscientia occussit. Dominus namque euerit est solidatione reatus sui humana conscientia perturbat. Eueria autem domo inuenit diagma: quia cum perturbat conscientia hominis reparata hominis similitudo conditoris.

Aliteris nomine impietas designatur sicut in zacharia scriptum est. Quia oculos tuos eride. Quid

Est
plumbi

est hoc quod egredietur et vir. Quidnam est. Et dicitur hoc est amphora egrediens. Et dicitur. Hic est oculus coram in universa terra. Et ecce talentum plumbi portabatur. Et ecce mulier una sedens in medio amphore. Et dicitur hoc est impietas. Et misit massam plumbi in os eius. Volens deus ostendere. prophetæ humanum genus ex qua ab eo maxime culpa debebat per ymaginem amphore quasi passus eo avaricie designavit. Avaricia quippe velut amphora est: quia os cordis in ambitu aperti tenet. Multos autem obtusensus homines esse cernimus: et tamen eos in malis actibus alturos videmus. prophetæ testante qui ait. Sapientes iuvit faciant mala bene autem facere nesciunt. Huiusmodi sensum turbant: sed in hijs que appetunt avaricie stimulis excitantur. Et quia ad bona videnda ceciderunt citantibus divinis: ad pagendam mala vigilantes sunt. Unde recte de hac eadem avaricia dicitur. Hic est eoz oculi in universa terra. Et ecce talentum plumbi portabatur. Quid est talentum plumbi. nisi ex eadem avaricia pondus petiti. Et ecce mulier una sedens in medio amphore. Quia mulieris ne fortasse: que cecidit virtutis possemus: illico angelus innotuit dicens. Hic est impietas. Et precit eam in medio amphore. Impietas in medio amphore prociat quia quia: mirum in avaricia semper impietas tenet. Et misit massam plumbi in os eius. Quia plumbi in os mulieris mittitur: quia scilicet impietas avaricie peccati sui pondere gravatur. Si enim ad ea que de oculo non ambiret erga deum ac proximum impia nequaquam existeret.

Aliter pro sexu ponit sicut scriptum est. Multus filius tuus factus ex muliere: enim sub lege. Mulier pro infirmitate ponit sicut per quemdam sapientem dicitur. De

lios est iniquitas viri: quia benefactus est mulier. Vir et enim fortis quilibet et osiret vocatur. Mulier vero mens infirma vel indiferta accipitur: a sepe contingit: ut etiam difcretus quilibet subito labatur in culpa. atque indifertus alius in infirmitate bona exhibeat opationem. Sed his qui indifertus et infirmus est: nunquam de eo quod egerit ample gratias in culpa cadit. Difertus vero quilibet etiam ex eo quod male fecerit intelligit: ad distractionem regulam: arcus se reducit: inde alia iusticia proficit unde ad tepus a iusticia cecidisse videbatur. Quia viri recte dicit. De loro est iniquitas viri: quia benefactus mulier. Quia non nunquam etiam culpa fortium occasio virtutis fit. Et vir infirmorum: occasio peccati.

Aliteris dicunt mentes carnalium. Unde beatus iohannes male sua enim coniugi respondit dicens. Quasi una ex multis mulieribus locusta es. Quid enim in mulieribus nisi carnales intelligimus. Quia enim electis dicit. Viriliter agite et confortetur cor vellrum: mentes carnalium que fluxa de intentione de seculis non in timore mulieres vocantur.

Job. ij.

Aliteris nomine non vicia designantur: unde zacharias prophetæ de avaritia sub applicatione amphore loquens: adiecit. Et levavi oculos meos et vidi et ecce due mulieres egredientes et spiritus in alas carum. Et habebant alas quasi alas mullæ. Et levaverunt eam inter terram et celum. Quid enim aliud in his duabus mulieribus ac spiritibus: nisi duo principalia vicia. Superbiam videlicet et inanem gloriam que impietati abiqua vibratione coniuncta sunt. Requere in capitulo de milio.

Et eleuauerunt eam inter terrarum et celum Superbia quippe et uana gloria habent hoc proprium: ut cum quoniam inferantur in cogitatione sua super ceteros homines extollant. Et modo per ambitum rerum modo per desiderium dignitatum et semel captum tenerunt quasi in honore altitudine eleuati. Aut autem inter celum et terram est rima desinit et superiora minime pertingit. Leuant ergo iste muliere et amplexatam inter celum et terram quia superbia et inanis gloria mente per auariciam honoris captiuitate leuati ut quoslibet proximorum despicietis quasi desiderant et alta gloriantes quasi expectant. Sed tales quicquid superbiunt: et eos mente transeunt cum quibus sunt: et superioribus cubibus minime iunguntur. Bene ergo amplexa leuata inter celum et terram dicitur: quia auari quique per superbiam atque inaniem gloriam et proximorum iuxta se despicunt et superiora que ultra ipsos sunt: nullatenus apprehendunt. Inter terram et celum feruntur: quia nec equalitatem fraternitatis in infimis caritatem tenent: nec ad summa pertingere sese extollendo preuolant.

Capitulum. III. De vxore.

In scriptura sacra vxoris nomine aliquando bona operatio designatur

Vxoris nomine bona operatio intelligitur: sicut per moysen dicitur. Si emeris foris iuxta hebreum: sex annis seruiet tibi in septimo egredietur liber gratis. Cum qualivis intraverit: cum tibi exeat. Si habens vxorem: vxor egredietur simul. Acquire in capitulo de senario numero.

Vxoris nomine carnalis cogitatio designatur: sicut in libro beati iob legitur. Dixit autem illi iob. i. vxoris sue. Adhuc tu permanes in simplicitate tua. Benedic domo et more. Scendum est quia in prosperis plerisque importunate temptatione mens tangitur: et tamen aliquando aduersa exterius patitur: et intus temptationis impulsu fatigatur: et per carnem flagella cruciatur: ad mentem carnalis suggestio infunditur. Unde post tot beati iob vulnera: adhuc subiuncta sunt male suadentis vxoris verba. Vxor: quippe male suadens est: carnalis cogitatio in te me latet. Sepe et enim ut diximus: et fortis flagello atterimur: intus carnalis suggestionem fatigamus. Hinc est enim quod teremias de populo dicens. Vxor interficit gladium: cum nos exterius feriens vindicta configit. Sed domus similis est: quia et flagella quidem sustinet: et tamen intus consecrata: atque temptationis sordibus munda non est. Hinc dauid ait. Sicut tanquam pulvis ante faciem. v. r. a. d. c. eos. Tu enim in corde tuo aura repta: prout rapitur: quasi ante faciem venti pulvis eleuatur. Et cum inter hec diuina districtio percutitur: quid angelus domini affligit. Sed huiusmodi aguntur in reprobis aliter et electis. Illorum namque corda: ita temptantur ut consentiant istis vero temptationibus qui suscipiunt sed reprobant. Illorum mentes delectabiles capiuntur: et si ad tempus male suggeritur displicet: sed post modum per deliberationem liberant. Isti vero temptationum iacula excipiunt: ut semper resistendo fatigantur: et si quando visus ad delectationem: temptata mens rapit ipsam: tamen citius subreptionem sue delectationis erubescunt: et fortiter censura redarguunt. quicquid inter se

Tren.

Exurgere carnale deprehendit. Hinc et bene mox subditur. Quasi vna ex stultis mulieribus locuta es. Si bona suscepimus. d. m. d. mala quare non sustineamus. Dignum quippe est ut sancta mens: spirituali correptione comprimatur: quicquid apud se carnale insolenter inmurmurat: ne caro aut loquens aspera ad impatentiam pertrahatur: loquens blandam libidinis fluxu dissoluit. Et si igitur virilis: illicite cogitationis suggestionem redarguamus: dissoluta deprimatur turpitudinis mollem dicens: quasi vna ex stultis. m. l. es. et rursum consideratio munerum: cogitationis asperem in patientiam refrenet dicens. Si bona. f. d. m. d. mala quare non sustineamus.

In scriptura sacra vidue nomine aliquando anima aliquando sancta ecclesia. aliquando plebs heretica prauitate infecta intelligitur.

Vidue nomine anima intelligitur. sicut dei quoque quolibet per beatum iob dicitur. Quia non parit sterile et non parit et vidue bene non fecit. Quia enim hoc loco steriles nisi caro nuncupatur. que viuis sola presentia appetit. bona gignere cogitatione nescit. Quia autem vidua nuncupatur nisi anima. Quam quod sibi conditor coniungere voluit ad thalamum: ut carnalis ventus: palam accedente quare. Et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo. Quia recte vidua nuncupatur: quia et vir pro ea morte pertulit: et nunc in cellis penetralibus ab eius oculis occultus quasi in parte alterius regionis viuit. Iniquus ergo sterilem facit: vidue benefacere negligit: quia carnis desiderijs seruatus curam anime vitamque contempnit.

Vxoris namque intentione omnis viduo cogitat: et sine vili necessitate

bus caro mortura subsistat. Et cum rare anime vitam negligere quod vel in morte vel in beatitudine procul dubio in perpetuum viuit. Recte autem cum diceretur parit steriles: proximus adiungitur. et que non parit. Quia namque in hoc et sacra hypothetis feminas non omnes steriles existit: si in tempore extremo peperit. Caro autem non solum steriles etiam quod non parit dicitur. quia suo sensu bonas cogitationes gignere nec in vitium valet. Vigore enim proprio deficiat: et tantum adhuc transtoria concupiscere non desistit. Ita quod pristino robore lassata: pene ab ipso quem diligit mundo repellitur. et in adhuc amissa proprio obitine recte potius conatur. Agere tam perueria non sufficit. si in cogitare vel que non agit: nequaquam desistit. Recte ergo non solum steriles. sed etiam non pariens dicitur. que suo sensu ut diximus: ad bone cogitationis prolem nec cum infirmata hinc fetatur.

Vidue nomine sancta ecclesia designatur. Unde et hoc ipsum de hereticis intelligi potest. Annus quippe enim predicatio erroris. diu plebem extra unitatem ecclesie posita docet profecto sterilem et cuius que parere non valet pascit. et eas viuis laboribus impendit. et spiritualis fructus nequaquam reddit. Bene autem vidue non facit: quod videlicet sancte vniuersali ecclesie. cuius vir aduersa mortis pertulit: viuere ac deseruire contempnit. Vidue enim benefacere est: in eis que mortui vixi sui amore conteritur. consolatur laborare. Unde et psalmiste vocat. hec decem viduarum videlicet sancte ecclesia queritur dicens. Consolantur me quesitum non inueni. Tunc solum quippe consolantur inuenit cum ex ea morte quod vir eius pertulit multos intra semetipsam surgere ad vitam cernit.

Aduarum nomine plebes heretica prauitate infectas intelligimus. sicut item q beatus iob de heretico dicit q vidue illius non plozabūt. Quas enim heretica vi-
duas accepimus: nisi subiectas plebes: morte illius felicitate destitutas. Sepe namqz pō predicatores: erroria ad eterna supplicia rapitur: subiecte plebes illius ad cognitio-
nem vere gratiam reuertuntur. His enīz plebīz peruersus predicator qm maritus pfuit: q male ei cōiun-
ctus iherat corruptor mēis. Ne quāqz ergo vidue vel destitute plo-
rant: quia morte prauit doctoris vi-
am veritatis inueniunt ex cuius in-
teritu affligi posse videbātur. Vel
certe non plozant vidue: qm suo
errore remanentes vñ sanctus fuisse
estimant predicatorē suū: spe
falsā ne lugent consolantur.

Capitulum sextum.
De Infante.

Infantis nomine do-
minus intelligit. sicut per prophetam
dicitur. Delectabit
frans ab vberē sup
fozamine aspidis. i.
i. c. B. q. a. f. M. f. Requie in ca-
pitulo de regulo.

Infantis nomine: quilibet
regenerat⁹ vel nouit
reuerſus designatur
sicut quibsdam conuer-
ſis per petrum dicit. Sicut modo
genitis infantes rationabile sine do-
lo lac concupiscit vi i eo crescant
in salutem.

Capitulum septimum.
De Pueris.

In scriptura sacra pueroz
nomine aliqui hī q celestibus man-
dato inferuntur. aliquando teneri-
tudo adhuc inchoantium. aliqui in-
nocētes quāqz q adhuc infirmi. ali-
quando circumspectiones mēis de-
signantur.

Dierorum nomine
hī q celestib⁹ mā-
dato inferuntur de-
signantur sicut p bea-
tum iob dicitur q p
sona cāle in afflictio-
ne posite. Mē erat omnipotēs me-
cum et in circuitu meo pueri mei.
Pueri scilicet vocantur. qui cele-
stibus mandata inferuntur. Cū per
prophetā dñs dicit Ecce ego i pue-
ri mei quos michi dedit dñs: i rur-
sum in euangelio dñs dicit. Pueri
nunquid pulmentarium habetis.
Hinc ergo in circuitu ecclesie sunt
puerī: quia in cunctis fere gentibus
reperuntur. qui celestia mandata
custodiunt i spiritualia bonitē re-
gulas obsequiuntur. Quis profecto
tunc obsequium pueri deerunt: qm
prauit qui reperit fuerunt spiritua-
lia eius mandata contempnunt.

Puerorum nomine tenen-
tudo adhuc inchoan-
tium designatur. sicut
ad beatum iob per nu-
tū dicitur. Hōies arabant. i. asine
pascabantur iuxta eos: i irruerunt
sabet tuleruntqz omnia i pueros q
cussierunt gladio i euasi ego solus
vñ nuntiauerim tibi. Quia et aliud
per figuram boues q bene operan-
tes. Quid aliud per asinas. q quod-
dam simpliciter viuentes accipim⁹
Quē bene iuxta boues pasci refe-
runtur: q mentes simplicium enā-
cum facta capere non possunt eo ma-
gna vicine sūt quo i freno bona sua
per charitatem credunt. Quis inui-
deret alienis sensib⁹ non tūc quasi i
pascu se minime diuidit. Similis
ergo asine cuz bobus reficiantur:
q prudentibus consensat rardiores
eorū intelligentia pascunt. Sabet autē
captiuatē interpretantur. Et alij
captiuatum nomine nūi imundi
spiritus designantur: qui cunctos
quos sibi subiciunt: i infidelitate ca-
ptiuos ducunt. Quē et pueros gla-

Job. xix.

Esa. vii.

Job. i.

Adio fuerunt: qz eos tēptationis sue
grauiter iaculis vulnerant: quos
nec dū inuenit ostētia robustos fer-
uat. Quē bene q bona incipiunt. s. i.
i ipsa adhuc iehaorōs sue teneritū-
dine captiuantibus immundis spi-
ritibus subternuntur. Hōs gladio
hostis pēntit: qz eternitatis despe-
ratione transigit. Quid est autem
quod nunc⁹ venit qui vicerit: eua-
si ego solus. Quid est iste nūc⁹
q alij per cunctibus solus euadit nisi
propheticus fermo qui dum iuxta
mala omnia que p dicit. quasi san-
ad dominū sol⁹ rediit. Quid enī vera
diuise de p ditor casu cognoscitur.
qua inter mortuos vixisse monstra-
tur. Hinc est qd ad rebecca i ysaac
contugio deducendam puer mittit
quia videlicet ad dispensandam ec-
clesiam domino iterposita prophe-
tia famulatur. Sabet ergo irruen-
tibus solus puer qui nuntiaret eua-
dit: qz malignis spiritibus infirmo-
rum mentes i captiuitatem ducen-
tibus sententia pphete conualuit
que eādem captiuitatem pnuiciās
dicit. Ipsopterea captiuus ductus
est populus meus: quia nō habuit
scientia. Ipsopterea ergo quasi sal-
uati: vñ captiuitas q p dicit ostēdit.

Puerorum nomine ino-
centes quāqz q adhuc i
firmi designantur: sicut
item ad beatum iob dī
dicitur. Ignis dei descendit de celo r-
factas oues puerosqz consumpsit:
i effugi ego solus. vñ. i. u. Requie-
re in capitulo de igne.

Puerorum nomine circumspe-
ctiones mentis designantur.
Unde i hoc ipsum. moraliter intel-
li potest. Quid enim per oues nisi
cogitationis innocentia: quid per
pueros nūi bonorum cordium mū-
dicia designantur. Celum vero aerē
domus. Unde i auos celi nominas-
mus. Et scimus quod imundi spi-
ritus: qui de celo exierō lap sūt

In hoc celi terrez in medio vagantur.
Quē tanto magis corda homi-
num ascendere ad celestia inuident
quanto se a celestibus per claustra
sue in mundicia. proiectos vident.
Quia ergo ab actis potestant⁹ cō-
tra cogitationum nostrarum mun-
diciam flama liuos intrare de celo
ignis adit. oues venit. Sepe enī mis-
das cogitationes mentis nostre in-
dore libidinis accendūt i qñ oues
contemnant cum calidus motus an-
ni luxurie temptatione turbant
Quē ignis dei dicitur. qz i si non fa-
ciente tñ permittente deo gñatur.
Quod qm in pulsu subito i ipsas non
nūqz circumspectiones mentis ob-
ruunt: qñ cūctosdes pueros gladio
occidunt. Sed tñ vnus incolumis
fugit dum omne quod mens panis
pauerās discretio subliter respē-
cit. solas mores gladij euadit: qz
etiam perturbans cogitationes
discretio non succubūt: vñ dampna
sua aio remittit: i quasi dñm ad la-
mentum vocet.

Capitulum vii. De Rege.

In scriptura sacra reges no-
mine cū singulari ponit. aliqui de
pater. aliqui redēptor. nī pater. aliqui
autem hostis designatur. Cum
pluraliter reges ponit. aliqui an-
gelici spiritus. aliqui sancti apostoli
vel quilibet sancti predicatoris ali-
quid lo sancti viri intelliguntur.

Regis nomine deus pas-
ser intelligit sicut tena-
sello dī. Simile est re-
gum colorum homini
regi qui fecit nuptias si-
lii suo. Requie i capitulo de homie
R. i hominij homo ipso testus
designatur. sicut per psalmistā deo
patri de filio dicitur. Deus iudici-
tū regi da et tñ tu. s. i. r. Hinc p bea-
tū iob ex plona eiusdē redēptor
nī dī. Quis scderet qñ rex arcibus
te exequitū erā tñ meritis solator

sules vocatur: quia illi ipsi nuncia-
ribus voluntatem addito agno-
scimus in eis proculdubio consilium
ab hac angustia nostre tribulatio-
nis invenimus.

Regum quoque nomines
possunt non inveni-
enter antea apostoli v-
quiliter facti predicator
res in his verbis intelligi. Quia est
beatus iob sancto eternitatis spiri-
tu impletur, et fuisse vel futurum esse
eternitas non habet: qui nimirum ne
preterita transiunt nec futura veni-
unt: quia cuncta per presens videt: po-
test futuro predicatore ecclesie: in
presentia spiritus contemplari, qui post
de corporis? exiit. nequa-
quam per moriarum spatia sicut antea
patres a celestis patrie perceptio
differuntur. Idcirco quippe a car-
nis colligatione transiunt in celesti
sede requiescunt paulo attestante
qui ait. Scimus quoniam si sterelitis nra
domus huius. h. d. q. e. ex. do. h. d.
n. m. factam eternam i celis. Idcirco
autem quod redemptio: nostri morte sua
humani generis pena solueret: eos
etiam qui celestis patrie viam secu-
ti sunt: post egressum carnis infer-
ni claustra tenuerunt. non est pena quod
si peccatores pleteret: sed ut eos in lo-
cis remotioribus quiescentes: quod non
ducat intercessio mediatoris adue-
nerat: ab ingressu regni: reatus p-
mie culpe prohiberet. **¶** Unde in
tae iisdem redemptoris nostrae
simoniam duces qui apud infe-
ros torquetur: in sinu abiahe laza-
rum requiescere cōtemplatur. qui
profecto si adhuc in tuis non esset
hō ille in tormentis positus non
videret. Unde et iisdem redemptor
nostris pro cunctis nostris debitor oc-
cumbens: inferna penetras: virtus
qui et in herant ad celestia redu-
cat. Sed quo nunc homo redem-
ptus ascendit: illic profecto si pecc-
care noluit: etiam sine redemptione

ne pertingeret. Consideret ergo vir
sanctus: quod si non per cassidelluc
am non redemptus ascenderet. ad
quod predicator sanctos post re-
demptionem necesse est cum ma-
gno labore peruenire. a. c. quibus
tam nisi quiesceret: transiret viceno.
Cum regibus et consilibus terre:
Reges quippe sunt sancti predica-
tores ecclesie. qui et cōmissos sibi
recte disponere a sua bene regere
corpora sciunt: quod dū desideriorum
motus in se temperant. supsubter-
ctis cogitationibus lege virtutis re-
gnant. Qui bene etiam terre consi-
les sunt vocantur. Reges enim sūt
quia sibi in omni tempore pident: terre au-
tem consules sunt. quod extinctis pec-
catoribus vito consilium prebent.
Reges sunt quod sine aplos regere
sciunt: terre sunt consules: quod ter-
nas mentes per exhortationis sue
consilium ad celestia ptrahūt. An
terre consul nō erat dicebat quoniam
de virginibus preceptum dominum
habeo: consilium autem do. Et rur-
sum. Beatorum etiam si sic permāserit
secundum meum consilium.

Regum nomie quilibet fā-
cti viri designatur. sicut
libro beati iob p elya
de domino dicitur. Non aufert a iusto
oculos suos: reges i folio collocat
in perpetuum. et illic eriguntur. Ab
iustis est a iusto oculos suos for-
tasse dñs creditur: quia multorum
crudelitatis? dñs i vindicta lacerā-
tur. Sed famulos suos tñe magna
respicit: cum in iusto eos nequitia
sequentes affigit. Cūdens enim quod
huius humiliter tolleret. nimirum
tam prouidet quid illic eis misere-
cordie recompenferet. Non ergo au-
feret a iusto oculos suos. Ecce ille
humiliter ingemiscit ille superbit
et nequit florēt. Ille cor conterit
ille de gloria iniquitatis extollit
horum ergo quasi dominus obruta-
bus longe est a iustitiaz pertulit.

an qui eam patienti interrogauit. qui
superam gratiam inter merorio
tenebras tenuit. an qui iter exte-
ra gaudia lumen iusticie intus ami-
sit. Bene autem sancti viri scriptu-
re sacre testimonium reges vocan-
tur: quia pietati cunctis moribus cate-
nis modo luxurie appetitus frenant
modo estum auaricie temperant.
modo gloriā clarioris inclinant.
modo suggestioe liuoris obruit.
modo ignem furoris extinguit. Re-
ges ergo sunt: quia temptationis
suarum motibus non consuetudo
succumbere. sed regendo pcesse non
uerunt. Quia autem ab hac pote-
state regimini. ad potestatem trā-
seunt retributionis: dicitur recte.
Reges in folio collocat in perpetuum
Semetipsos enim regendo ad tē-
pus fatigati sunt. sed in regni crea-
tionis eterne folio in perpetuo col-
locantur. Et eo illic acceptant alios
digne iudicare. quo hic nesciunt si-
bimet ipsis nequiter parcere. hinc
enim alio dicitur. Donec iusticia cō-
uertatur in iudicium. Paulus nā-
q. de se suisq. confortis? dicit. Et
nos efficiemur iusticia dei in ipso.
Iusticia ergo in iudicium conuer-
tur: quod huius nec iuste agitur pre-
hensibiliter viuunt. tunc iudicandis
potentiam nascuntur. hinc laudi-
citate ecclesie dominus dicit. Idcirco
erit dabo ei sedere mecum in thro-
no meo sicut et ego vici. et sedes
patre meo i throno eius. **¶** Dicat
ergo. Reges in folio collocat in per-
petuum. Alpe auctem in perpetuo
subdit: aperte quid dicat insinuat.
Si enim de terreni regni folio dice-
ret: nullatenus in perpetuum sub-
dideret: quod quicquid illud arripuit. p-
fecto non in eo in perpetuum: sed tē-
poraliter collocatur.

**Capitulum nonum. De
Consilibus**

Consilium nomine ange-
lici spiritus vel sancti p-
catores designantur. sicut
per beatum iob dicitur.
Hunc enim dormiens. q. t. f.
Idcirco. f. t. r. t. e. tre. Require supra
regibus.

**Capitulum decimum
De Ducibus.**

In scriptura facia ducum no-
mine aliquando errorum auctores
alio principalia vicia designantur.

Quum nomine erro-
rum auctores desi-
gnantur. sicut p bea-
tum iob persona
ecclesie dicitur. Glo-
cem suam cohibebat
duces. a lingua cor-
guttur i suo adhererat. Idcirco enim
hoc loco alii duces intelligi possunt:
sicut hereticos paunitas auctores.
Sed in tempore pacis ecclesie voces
suarum cohiberet duces quia nuntia
huius qui post se errantes populos tra-
here ad se conantur: ne loqui nunc
peruersa audeant et auctoritatum
frenatum pondere a virtute raiio-
nis. Quorū ligus suo gutturi adhe-
ret quod et i peruersa loqui libera vo-
ce non audient. intus tantum ap-
se contereget cuncta que contra ve-
ram fidem proponeret falsa no-
uantur.

Ducum nomine p-
ncipalia vicia designantur. sicut
voce dominica ad
beatum iob designat
ro sub equi appellatione dicitur
qui adorat bellum: exortat ones
ducum: et vultum operatur. Bel-
lum namque procul adorant est: ex
causis pcedentibus que vitiozus
pugne sublequatur agnoscere. Idcirco
enim odorores nra vicia cognoscit: bel-
g. uij

Job. xix

Job.
xix.

L. vii. vj

li quoque odorari efficitur statu narum sit pro visu cogitationum nequitias latentes indagare. De quo odoratu dominus recte i fecit sue laudibus dicit. **N**asum quoque per odoros fetoresque discernit. Et quid per nasum nisi proutda sanctorum discretio designatur. **L**urris vero speculationis in altum ponit. ut hostis ventens longe videatur. Recte ergo nasus ecclesie turris in lybano similis dicitur: qd sanctos proutda discunt: ubi follicite circa quas conspicit in altum posita prius quoniam culpa deprehendit. Et quod quoque vigilanter prenotat: eo fortiter declinat. **H**inc abacu ait. Super custodiam meam habeo hic vnius xutiusq animam heremias ammonet dicens. Satue tibi speculationis tibi amaritudines. Speculus quisque sibi statuerit est ventura visio: cernamina ex alia consideratione p noscere. Sibique electi mens amaritudines ponit: qui ex virtutum pacate constituta omni mala insidiantia conspicit secura quiescere non consentit. **P**rimo autem ne mala subtersecum do vero loco considerat: ne bona incaute faciat. Et postquam pauca subegerit. ipsa etiam sibi subicere recta cōcedit. ne si mentis domum transcat in elationis culpam vertatur. **Q**uia estis plerique qd bone p incurre vittum mala nascuntur: vigilanti studio contemplatur. quomodo ex doctrina arrogātia. ex iusticia crudelitas. ex pietate remissio. ex zelo ira. ex mansuetudine torpor oratur. **E**t omnes bona hec agit quod hic cotrale hostes per hec exurgere valeant conspiciat. Nam cum adipiscendos doctrine studium elaborat: mentem follicite contra certamen arrogantis pparat. **E**t si culpam delinquentium iustitiam desiderans sagaciter euitat ne modis iusticie crudelitas vindicte transceadat. **E**t cum pte

Ab. ij.

tate seruare se nititur sollerter prospectat ne quo discipline dissolutione vincatur. **E**t cum se recti zeli stimulis exeat summopere puidet ne plus qd necesse est. tre se sanna succedat. **E**t cum magna mansuetudinis transquilitate se temperat vigilans observat ne torpore frigescat. **Q**uia ergo spiritualis multis cognatione omne vittum priusq subripere possit aspectum recte de aquo dei dicit. **P**rocul odoratur bellis. **P**er pendit etiam qd turba iniquitatum cor priuat: si mala ad se ingredi vel pauca permittat. Unde sequit. **E**x hortatione duci et vlulatum exercitus. **T**emperantia quippe vicia. qd vult sibi contra nos prelio regnantis super se superbie militat: alia more ducum peunt. alia more exercitus subequitur. **H**ec ergo culpe oēs part accessu cor occupant. Sed dum maiores & pauce neglectam mentem pueniunt minores & innumere ad illa se cateruatum fundunt. **I**psa namq vittorum regna superbia cū deuitis plene cor cepert. mox illud septem principalib' viciis qd quibusdam suis duabus deuantibus dno tradit. **Q**uos videlicet duces exercitus sequitur: qd ex eis procul dubio impotune victoriarum multitudines oriuntur. **Q**uod melius ostēdimus ipsos duces: atq exercitus spiritualesq possimus enumerare do proferamus. **R**adix ipse cū mali est superbia. De qua scriptura testant superbia. **P**utius omnis peccati est superbia. **I**dem autē etiam radix soboles septem nuntium principia vicia se habent: lenta radice proferuntur scilicet inanis gloria. inuidia. ira. tristitia. auaritia. ventris ingluuie. luxuria. **N**am qd hyscepsentibus viciis: nos capios olemittid rati redemptio nra ad spirituale libe ratione prelatus spiritus sepius notat grato plenus: inuenit. Sed hunc contra nos: hec singula exercitū sū

Job. xij.

Suppl
omnium
n a ois
radix
L. xij

De inant namq gloria inobediētia iactantia pproctis cōtentiones pertinacie discordie et nouitatum presumptiones oriuntur. **D**e inuidia: odium: suffuratio detractio epulatio in a diuersis proximis afflictio ad tū in spem etiam nascitur. **D**e ira rixetumoris mentis stumetie clamor indignatio blasphemie proferitur. **D**e tristitia rancor: pusillanimitas. desperatio. torpor. circa pcepta vagatio mentis erga illicita nascitur. **D**e auaricia: perditio. frangit fallacia. peritua inquietudo inolentia & contra misericordiam obdurationes cordis oriuntur. **D**e ventris ingluuie. inepta leticia. scurilitas. inuidia. multiloquus. hebetudo sensus circa intelligentiā. pparatur. **D**e luxuria: cecitas mentis. inconsideratio. inconstancia. pceptatio. amor sui. odium dei. affectus presentis seculi horrores autem vel desperatio futuri generatur. **Q**uia ergo septem principalia vicia tantam de se vitiorum multitudinem proferunt. cū ad cor veniunt quasi subsequentes exercitus cateruas trahunt. **E**t ex quib' videlicet vij. quinq specialibus duces carnalia sunt. Sed vni qd eorū tanta sibi cognatioe iungit. ut nō nisi vni se altero proferat. **I**psa namq in perbie soboles inanis gloria. inuidia. dum oppressam mentem contristat. mox inuidiam gignit. **Q**uia inuidia vari nominis potentiam appetit. ne quis hanc alius adipiscatur labet. **I**nuidia quoque nostra generat: quia quanto interno iustitiam vulnere alius exaudiat ratio eius manifestudo tranquillitatis amittitur. Et quia quasi vlenes mēbris tangitur. idcirco oppositae actionis magnus velut grauius pressa sentit. **E**t ex ira quoque tristitia oritur. qd turbata mens. quo inordinatē se cōcutit: eo addicendo confundit. Et cum dulcedinem tranquillitatis a-

miserit nichil hanc nisi ex perturbatione subsequens meror pascit. **T**ristitia quoque ad auariciam deuincit. quia dum consilium cor bonum letitiae in semetipso intus affert. vni solari fonte debeat querit. Et tāto magna exteriora bona ad ppetuū desiderat: quanto gaudii non habet ad quod intrinsecus recurrat. **P**ost hoc vero duo carnalia vicia. ventris ingluuies & luxuria: superant. Sed cunctis licet. qd de ventris ingluuie luxurie nascitur: dum ipsa distributione membrorum ventri genitalia subtrahantur. Unde dum vnum inordinatē reficit aliud proculdubio ad contumelias excitatur. Bene autem duces eorum tati dicitur sunt exercitus violare: qd permauicia: decepte mētē quasi sub quadam ratione se inferunt: sed innumera que sequuntur dum hanc ad omnes insaniam pertrahunt quasi bestialium clamore cōfundit. **C**arnalis namq gloria: deuctū cor quasi ex ratione solet exhortari cum dicit. **D**ebes maiora appetere: quod potest valueris melius excedere. cōtiam valeas pluribus prodesse. **I**nuidia quoque deuctū cor quasi ex ratione solet exhortari cum dicit. **I**n quo illo vel illo maior es. **E**t ergo equaliter vel superior nō es. **Q**uanta vales. que ipso non valent. **N**on ergo tibi aut superioris efficitur et equales debet. **I**ra etiam deuctum cor quasi ex ratione solet exhortari cum dicit. **Q**ue erga te aguntur. equanimitate ferri nō possunt. immo hic patienter tollere peccatum est. **Q**uia si non eis cum magna exasperatione resistitur. contra te deinceps sine mensura cumulantur. **T**ristitia quoque deuctū cor quasi ex ratione solet exhortari cum dicit. **Q**uo habes unde gaudeas: cum tāta mala de proximis portas. **P**roterea cū quo merore oēs intus emendunt: qui in tanto contra te

amaritudinis felle reuertuntur.

¶ Quarta quoque deuitum animi quasi ex ratione solet exhortari: cum dicitur, Gaude sine culpa est: quod quedam habenda concupiscentia que non multiplicare appetit sed egere pertimescit: et quod in male alius retinet: ipse melius expendit.

¶ Quintis quoque ingulgentes deuitum cor quasi ex ratione solet exhortari: cum dicitur, Id est sume deus misericordia omnia condidit. Et qui faciati deo respuit: quid aliud quam muneri concessio contradicit. ¶ Et qui faciati deo respuit: quid aliud quam muneri concessio contradicit. ¶ Et qui faciati deo respuit: quid aliud quam muneri concessio contradicit.

¶ Sextis quoque deuitum cor quasi ex ratione solet exhortari: cum dicitur, Cur te inuoluptate tua non dicas: cum quid te sequatur ignoras. Acceptum tempus in desiderijs perdere non debes quia quia citius pertransit nescias.

¶ Si enim misceri deus hominem in voluptate coitus nullo in ipso habuit generis exordio masculinum et feminam non fecisset. ¶ Nec est cum exhortatio. que dicitur in caute ad secretum cordis admittitur: famularius iniqua persuadet. Quia videlicet exercituum iulans sequatur: quia infelix animal. semel perit: palebas vides capta. dum multiplicitas iniquitatis in infantiam vertitur. ferali iam inuagantur. vultur.

Sed miles deique soletur videre vitorum certamina inittitur bellum procul odoratur. quia in mala premitis quid mentis per suadere valeat cogitatione sollicita respicit. exhortationem ducum naris sagacitate deprehendit et quia longe profectum de. sublequentum iniquitatum confusionem conficit. quasi vultum exortus odorant cognolat.

¶ Capitulum. XI. De principibus. Principis nomine huius magno consilij iudicio sue cognitionis principum per designatur sicut per beati iob de deo

De principibus. Principis nomine huius magno consilij iudicio sue cognitionis principum per designatur sicut per beati iob de deo

mino dicitur. Effundit despectio iob. nem super principes. et eos qui opprimerent fuerant releuat. Principes enim non immerito vocantur. quia magno consilij iudicio. suis semper consilij tentionibus principatur: omnesque sultos motus potestate sapie communiunt. Sed sepe contingit ut in oculo animus de ipsa sapia in elatione factum subleuetur: et sub eia visio corruat de quibus se victores vuisse gaudebat. Recte ergo dicitur Effundit despectio nem super principes.

Sed quia nominum huius qui in uicijis lacere videntur ad penitentiam lamentum currunt. secus contra culpas quibus subieabant exigunt apte subfigunt. Et eos qui opprimerent fuerant releuat. Non nulli enim sperno illustrari munere aspicunt in quantas peccatorum turpitudines iacent factorum maculas lacrimis lauant et sub se post modum carnis sue motus deprimunt a quibus ante premebantur. Quod nimirum magna omnipotentis dei dispensatione agitur videlicet in hac vita habetur incerta et nullus ex habita castitate superbiat: quia effundit despectio nem super principes: et nullus ex vitiis suorum deprecetio ne speret. cui eos qui opprimerent fuerant releuat.

¶ Principum nomine heretice praunitas auctores designantur. sicut per beatum iob ex persona iob. ut

effudit despectio nem super principes. et eos qui opprimerent fuerant releuat. Non nulli enim sperno illustrari munere aspicunt in quantas peccatorum turpitudines iacent factorum maculas lacrimis lauant et sub se post modum carnis sue motus deprimunt a quibus ante premebantur. Quod nimirum magna omnipotentis dei dispensatione agitur videlicet in hac vita habetur incerta et nullus ex habita castitate superbiat: quia effundit despectio nem super principes: et nullus ex vitiis suorum deprecetio ne speret. cui eos qui opprimerent fuerant releuat.

¶ Principum nomine heretice praunitas auctores designantur. sicut per beatum iob ex persona iob. ut

effudit despectio nem super principes. et eos qui opprimerent fuerant releuat. Non nulli enim sperno illustrari munere aspicunt in quantas peccatorum turpitudines iacent factorum maculas lacrimis lauant et sub se post modum carnis sue motus deprimunt a quibus ante premebantur. Quod nimirum magna omnipotentis dei dispensatione agitur videlicet in hac vita habetur incerta et nullus ex habita castitate superbiat: quia effundit despectio nem super principes: et nullus ex vitiis suorum deprecetio ne speret. cui eos qui opprimerent fuerant releuat.

¶ Principum nomine heretice praunitas auctores designantur. sicut per beatum iob ex persona iob. ut

effudit despectio nem super principes. et eos qui opprimerent fuerant releuat. Non nulli enim sperno illustrari munere aspicunt in quantas peccatorum turpitudines iacent factorum maculas lacrimis lauant et sub se post modum carnis sue motus deprimunt a quibus ante premebantur. Quod nimirum magna omnipotentis dei dispensatione agitur videlicet in hac vita habetur incerta et nullus ex habita castitate superbiat: quia effundit despectio nem super principes: et nullus ex vitiis suorum deprecetio ne speret. cui eos qui opprimerent fuerant releuat.

¶ Principum nomine heretice praunitas auctores designantur. sicut per beatum iob ex persona iob. ut

ibi vicissim allegationibus contradicit. Sancta ergo ecclesia vltima tribulatione deprehenisa. protra a contumacia sue remittens. dicit. Principes cessabant loqui: et digitum superponebant oculi suo. Ac si aperte dicat. Cum predicare michi voce publica licuit: omnia me qui veritas non fuit subiectus expanit. Illo namque temporaliter et sancta ecclesia aduersitate premitur: praui quibusque predicationibus licentia locutionis datur.

¶ Incipit liber quintus. Capitulum. I. De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De spiritu. De anima. De corpore. De capite. De ceruice. De vertice. De capillis. De cianno. De pilis. De oculo. De palpebris. De naso. De naribus. De ore. De lingua. De dentibus. De salua. De maxilla. De genis. De facie. De barba. De collo. De humero. De brachio. De cubito. De manibus. De dextera. De leua. De sinistra. De digitis. De dorso. De pelle. De cute. De carne. De sanguine.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De adipe. De pinguedine. De arina. De coctibus. De cartilagine. De medullis. De neruis. De pectore. De videribus. De mamillis. De costis. De viro. De ventre. De melsibus. De visceribus. De vmbilico. De lumbis. De renibus. De femore. De genibus. De pedibus. De callo. De calcaneo. De planta. De vngue. De vngula.

De spiritu. Si enim altius spiritum quam animam euangelista diceret ex carne et spiritu animam manifestet. Para nomen effectus.

De spiritu. Si enim altius spiritum quam animam euangelista diceret ex carne et spiritu animam manifestet. Para nomen effectus.

spiritus intelligitur: sicut per psalmistam de domino dicitur. Qui fac angelos suos spiritus et ministri. Angeli quippe. i. nuncij i sacro eloquio nonnunquam predicatorum vocantur sicut per prophetam dicit. Abasacer dotis custodiant scientiam: et legem requirant ex ore eius. quia angelus domini exercituum est. Quia ergo de angelos suos spiritus facit. quia predicatorum suos spirituales efficit.

Spiritus nomine superbi dicitur sicut per psalmistam de humilatione elatiorum dicitur. Infusere spiritum eorum et desiccavit. i. i. r. Quis enim eorum spiritus nisi spiritus superbie nominatur. Toleratur ergo spiritus eorum: ut desiccant. i. sub ducto superbie spiritu nichil se esse cognoscant. et reuertantur in puluerem. i. humiliter ex infirma conditione.

Spiritus nomine interna cogitatio designatur: sicut ab elud de hominibus. Si dixerit ad eum cor suum spiritus illius et statim ad se trahit. Curum cor est. et vna appetit dirigere. ad id supra subleuatur. Si ergo homo cor suum ad dominum dirigat. spiritus et statim illius dominus ad se trahit. Spiritum videlicet pro interno cogitationibus: statim vero qui pro exterioribus per exteriora actionibus ponit. Dominum ergo spiritus huius et statim ad se trahere est ad conversionem suam desiderij interiora nostra et exteriora commutare. ut nichil tam exterioris mentis libeat. nichil carni inferuatur. si appetit adipisci conetur. sed omne quod homo esse ad eum videlicet aliquo est. et interius desiderando ferueat. et exterioris se edomando contringat.

Capitulum. ij. De anima.

In scriptura sacra anime noster aliquid id quod carnis ametur. alias mentis intentio intelligitur.

Anima pio eo quod carnis amatur ponitur sicut voce dominica ad sathan pro redemptorem nostrum sub beatitudine nomine dicitur. Ecce in manu tua est. verumtamen animam illius serua. Quid enim aliud per animas dicitur: nisi electorum vitam que care diligit accipimus. Quia enim cum recte diligimus nihil in rebus conditis anima nostra carius amamus. et sicut animam nostram eos diligere dicimus quibus amoris nostri: exprimere pondus conamur. non in eorum propter animam electorum vitam signat. Cum ergo ad ferendam redemptionem carnem. sathan permittit ab anima separatur. quia cum corpus est ad passionem accipit electos et a iure sue potestatis amittit. Cumque illius caro per crucem moritur hominem contra temptatorem solidatur. dicitur ergo. Ecce in manu tua est. verumtamen animam illius serua. Sic si aperte audiat. Licentiam contra corpus eius accipe: et ab electis eius quos apud te ante secula predestinauisti: tuo praeu dominatio nostra perde.

Anime nomine mentis intentio intelligitur sicut per beatum Iohannem dicitur. Quem obrem elegit suspenditur anima mea: et morie ossa mea. Quid autem per animam nisi mentis intentio. quid per ossa. nisi carnis fortitudo designatur. Omne autem quod suspenditur proculdubio ab ossa eleuatur. Anima ergo suspendendum eligat: ut ossa moriantur quia dum mentis intentio ad alta se subleuat omnem in se fortitudinem vite exterioris necat. Sancti enim viri certissime sciunt. quia habere in hac vitam requiem nequaquam possunt. et tunc idcirco suspendendum: quod nimirum terrena desideria deferentia ad alta animam tollunt. Suspenditur

Job. ij.

autem mortem suis ossibus infertur quia amore superne patrie in virtutum studiis accincti. hoc quod fortius patius in mundo fuerunt. vinculo humilitatis insequuntur.

Capitulum. III.

De corpore.

Corporis nomine que libet nostra actio designatur. sicut i. eua gelio veritatis voce dicitur. Lucerna cor poris tui est oculus tuus. Si oculus. i. nequam. i. totum est. tenebrosus erit. Quid enim per oculum exprimitur: nisi opus suum preueniens cordis intentio. et prout quam se in actione exerceat. hoc ita quod appetit contemplatur. Et quod appellatione corporis designatur. nisi vnaqueque actio que intentionem suam. quasi intrinsece oculis fecatur: Lucerna ergo corporis est oculus quia per bone intentionis radium. merita illustrantur actiones. Et si oculus fuerit simplex: totum corpus lucidum erit: quia si recte intendimus per simplicitatem cogitationis bonum opus efficitur. etiam si minus esse videatur. Et si oculus nequam fuerit. t. e. tenebrosus erit: quia si peruersa intentione quid vel rectius agit et si splendore coram hominibus cernitur: apud examinem internitudo obscuratur. Vbi recte subiungitur. Si lumē quod in te est. tenebre fuerit ipse tenebre quate erit. Si hoc quod bene agere nos credimus. et mala intentione fuscamus. quantia talia sunt. que mala esse. etiam cum agimus non ignoramus. et si libi non credimus viri quasi discretio illa mentem tenemus. quia cecitate illa offendimus que sine discretione perperamus. Vigilanti igitur cura per cuncta opera intentio nobis nostra pensanda est. ut nil temporale in his qui agit appetat: sed tota se in soliditate eternitatis figat ne si

Math. vi.

Job. vi.

extra fundamentum actionis nostre fabricata ponuntur. terra desiccata soluat et eo fiat prauum quod in opere sequatur. quod non ex recta cogitationis intentione generatur.

Capitulum. III.

De capite.

In scriptura sacra capitis nomine aliqui summa sacerdotum iudicis aliqui principum pars hominis. alii quando rei cutis libet initium de signatur.

Capitis nomine summa sacerdotum iudicis aliqui summa sacerdotum iudicis aliqui principum pars hominis. alii quando rei cutis libet initium de signatur. Et tunc capite corruunt in terram ad orauit. Quid enim per capillos: nisi sacramentum iustitiae. quid per caput nisi summa sacerdotum iudicis designat. Unde ad escheyem. prophetam dicitur. Tufili hominis fume tibi gladium acutum. radentem capillos. et assumes eum et uoces super caput tuum et barbaram. In quo videlicet propheta factum iudicium redemptoris exprimitur: qui in carne apparet. caput rati. quia a iudicio sacerdotum preceptorum suorum sacramenta abutit. Barabara. quod regnum israelitici deferens decorem virtutis eius amputauit. Quid vero hoc loco per terram nisi peccatrix gentilitas designatur. Nam cum nullam iudea se crederet committat et reproba de gentilitate sentiret. paulo attestante et ait. Nos natura iudei et non ex gentibus peccatores. Mediator igitur nostrae quasi de conspectu capite i terram corruit quia indeam capite i terram corruit sua ab eius fuscatione iudicis iudicis et notitiam gentium venit. Capillos enim a capite ratis. quia sacramenta legis ab illo ratis. quia sacramenta fuisse. In terram suo sacerdotio iustitiae peccatorum dedit. Dūque os qui sibi iustitiam videbantur deferunt. eos qui se iustos et nouerant et iustitiam

Job. i.

Eze. vi.

Bar. ij.

tebantur assumpti. Hinc et ipse in euangelio dicit. Ego iudicium veni in hunc mundum. ut qui non videt videant. & qui vident cecidant. Hic & columna nubis quia iheremo populum peribat splendore ignis non in die. sed nocte radiebat: quia vide licet redemptor noster fuit conuersationis exemplo ductus sequentibus presens. de iusticia sua confidentibus nulla luce claruit. peccatorum vero suorum tenebras cognoscentibus ignis amoris infusus. hoc & cor ruerit iob dicitur indignus mēs hoc si generatio redemptoris arbitretur Scriptum namque est. Aeribus misit dominus in iacob & cecidit israel. Iacob quippe supplanatus: israel verovis videns dominum dicitur. Et quid per iacob nisi iudaicus populus: quid per israel nisi gentilis populus designat. Quia quod iacob per carnis mortem supplantare studuit: hunc nimirum per oculos fidei gentilitas dominum vidit Ad iacob ergo missus in israel cecidit: quia quod ad se venientem iudaeus respuit hunc repente confitens populus gentilis inuenit. De sancto quoque spiritu in actibus apostolorum scriptum est. Cecidit super eos spiritus domini. Idcirco autē vel verbum dei vel spiritus in scriptura sa cracacere dicitur: ut inopinatus eo aduentus exprimitur Quod enim rutuel cadit: ad ima repente venit Mediator ergo in terra quasi cecidisse est: nullis signis precedentibus in opinatē ad gentes venisse. hunc autem dicitur & corruens adorauit quia vbi ipse humilitatis carnis suscepit in crederibus vota humilitatis infudit. Et cecidit enim qd fieri docuit sicut de eo spiritus dicitur. Ipse spiritus postulat. p nobis gemit. bñ ematibilib. Itaque qui perit & equalis est sec postulare dicit. q: nimirū quos repleuerit postulantē facit Quis hoc & in semetipso redemptor

noster ostendit. q patrem & vni passioni propinquare exoratur. Quid enim mirū si in forma serui exorādo se patri subdicit. in qua etiā man peccatum vni ad mortis extrema tollerauit.

Capitis notē principalis pars hoīis. i. mens designat sicut p psalmistā dicit. Impinguasti i oleo caput meū. Et si apte diceret. Arētem i suis cogitationib⁹ mentē meā caritatis vinculo rigasti. Ander alā dicit. Oleū de capite tuo nō deficiat. Oleū quippe i capite est caritas in mente. A capite autē oleū deficiat: cū caritas a mente discedit. Nec im merito p caput mens designatur qz sicut capite reguntur membra. ita cogitationes mente disponuntur.

Capitis notē rei cuiuslibet viciū designat. sicut p prophetas teremiā sub iudee specie de vna qua qz anima laqueo misere intentionis capta dicit. facti sūt hostes ei⁹ i capite Sciendū est quod bona nra tribus modis antiqu⁹ hostis insequit: vt videlicet hoc qd rectū corā hībis agitur. i. interni iudicii cōspectu viciatur. Aliquī nāqz in bono opē intentionē polluit: vt oē qd in actione sequit. eo prauarū mundqz nō exeat qd hic ab origine turbat. Aliquī vero intentionē boni opis viciare nō preualet. sed i ipsa actione quasi in itinere laqos opponit. vt cū ppositū mentis securioz quisqz egredit: sub iuncto latenti vicio quasi ex insidijs pīat. Aliquī vero nūc intentiones viciat nunc in itinere supplantat. s. opus bonū in fine illaqueat. Quāto opus vni in fine illaqueat. Quāto opus longe recessisse se simulat tanto decipiendū bone actionis terminū: altius expetit. i. quo incautus quādoqz quasi recedendo securū reddidit: eo illū nō nunqz repēto vulnere curius insaniabilisqz trāsfigit. Intentionem quippe in bono ope polluit: qz facilia ad decipiē

psalm

Tred.

dum corda hoīm cōspicit eoz bestitio: aurea transito i fauoris ap ponit vt in hīs recta faciunt. ad appetenda ima torritudine intentionis inclinet. Et sub iudee specie d. aia laqo misere intentionis capta p hīeremiam dicit. Facti sunt hostes eius in capite. Et si apte diceret. Et bonū opus nō bona intentione sumit hinc aduersantes p oab ipso cogitationis exordio principant. tantoz eam plen⁹ possidet. quanto et p unitum dñantes tenent. Et si vero intentionē viciare nō preualet. in via postea laqos tegit. vt in eo qd bene agitur. cor exaltās se ex latere ad viciū deruet. Equatū quod d. ichoas aliter pposuerat. in actione longe aliter quā ceperat percurrat. Sepe ei bono operi: dñ laus humana obuiat mentē opationis immutat: qz quis questia nūl fuerat: tamē obia ra delectat. Et vna delectatione cub mens bene operātis resoluat ab oī intentionis autem vigore dissipatur Sepe se bene inchoare nre iusticie ex latere. ira subiungit & dum zelo rectitudinis immoderatus mentē turbat cūctā quietis intime salutē subit. Sepe gratitās cordis: qz subiuincta ex latere tristitia sequit. atqz oē opus quod mēs dōa intentione inchoat. vclame i meroris obībus. Quē nō nunqz tanto tard⁹ repellit: quāto et pressē menti quasi securioz famulatur. Sepe se bono operi leticia immoderata subfigit: cū plus mentē quā dect hylare cūqz exigit. ab actione bona omne pondus grauitatis repellit. Quia enim bene etiā inchoatibus sub esse in titie laqos psalmista conspexit recte propheticū plen⁹ spiritus dicebat. In via hac qua ambulabam absconde i. michi. Et uero antiqu⁹ hostis nūc i exordio itē ostendit ne qm itinere actiois intercepto: vicioz in fine laqueos tendit. Quam tanto nequius obidet. quāto solū

sibi remansisse ad decipiendū videt hōo namqz finitus oppositos laqos ppheta cōspexit. qz dicebat. Ipse calcanem meū obseruabant. Quia enim in calcanē finis est cor poris. qd p hunc nūc termin⁹ actionis signat. Sicut ergo maligni spiritus: siue pauci quāqz hoīes illorū superbie sequaces calcanē obseruant: actionis finem viciare desiderant. Unde et dñs cōspicit viciat. Ipse tuū obseruabit caput tu & qd calcanē. Et apur quippe serpentia obseruare est: vicia suggestiois qz aspiceret manifestate considerat. a cordis aditu fundit⁹ extirpare. Idut tñ cū ab initio dephendit percutere calcanē molit⁹: et si suggestio prima intentionē nō percutit decipit: ita fine tendit. Si autem semel cor i intentione corripit sequit⁹ actionis medietas & terminus ab hoste calid⁹ & secure possidet quā totā sibi arborē fructus terre conspiciat. qz venient veme in radice viciatur. Summa ergo cura vigilā dum est ne bonis opibus seruatus mens reproba intentione polluitur

Capitulum. VI. De ceruice.

C In scriptura sacra ceruicis nomen aliqui libertatis erectio. alii quādo supbia designant.

Ceruitas notē libertatis erectio designat. sicut per beatū iob persona ecclesie dicit. Tenet ceruicem meā confregit me: et posuit sibi quatuor insignia. Sicut in malis ceruicū superbia: sic in bonis libertas erectionē significat. An nō nūqz ipsa quōqz superbia pō erectiois auctoritate ponit: sicut p. pphētā dñs scit ecclesie pōllitē dicit. Ido nam te in superbia secor. Et qz precustiois repore infirmi qd a vera qz te tunc predicare libere nō possunt recte de hoīe dicitur. Tenet ceruicem meam confregit me. s. foras se autem hī ceruicis applicatio ne signati sunt. qui pacis ecclesie

Job. xvi

pedes. sed capillis suis nō tergit q̄
vitijs primordis dolois copatit: s;
cū et ex his que sibi supfluit non
miseretur. Plorat q̄ nō tergit quā
verba quasi dolois tribuit. s; non
ministrando q̄ defant: vim dolois
minime abscondit.

Capitulum nonum.

De Cincinno

Cincinno nō collectio
cogitationū designat: sicut
per ezechielē prophetā
dicitur. Et emissā similitudo
manus apprehendit me in cin-
cinno capitis mei et ele-
uauit me spiritus inter terrā & celū
& adduxit me in hierusalem: visio
ne dñi iuxta oculū interueni qd̄ resp-
ciebat ad aclonē vbi erat statutu
ydolum zelē ad puocandas emula-
tionem. Iustorum mens: q̄ per cu-
stodiam discipline in auctoritatem vi-
sibilitū fluxu appetitu consistitur
collecta apud semetipsos inuiscet
integratur. Qualesq̄ deo vel proxi-
mo esse debeat: plene cōspicit: q̄ ni-
hil suum exterius dereliquit. Et
quanto exterioribus abstracta con-
pescitur tanto aucti in iustis insi-
mas. Et quo magis ardet eo ad cō-
prehendenda victa amplius lucet.
Hinc est quod sancti viri oī se intra
semetipsos colligunt: intra ac pe-
trabili acie occulta etiā aliena de-
lecta deprehendunt. Unde bene nunc
per ezechielē dicit. Emissā similitudo
ad manus a. m. zc.

Capitulum decimum.

De Psitis.

Ploramus nos & super
flua humane corrup-
tionis vel vite ves-
teris cogitationes
designant: sicut per
ezechielē dicit. Cū
sp̄s me presente transiret: & horue-

rant pili carnis mee. Nobis sicut
bus transit sp̄s q̄ inuisibilia cognos-
cimus: tñ hic nō folde. s; rapimur
videmus. Reges enim in sua iustitia
cōtemplationis intine: vni mens
figitur. ad semetipsos in iustitate
luminis reuerberata reuocat. Cū
q̄ internā vultedine regulat amo-
re eluatur tre sup semetipsos nutur
s; ad infirmitates sue tenebras: fra-
cta relabatur & magna virtute phre-
ne videtur q̄ videre non possit hoc
qd̄ ardentē diligit. nec in ardentē
diligeret nisi aliquatenus videret.
Non ergo statim trāsit sp̄s: qd̄ sup
nā lucem: nisi nos cōtemplatio & in-
hiantibus aperit. & mox in manu-
bus abscondit. Et q̄ in hac vita q̄
taliter q̄ virtute p̄ferat: adhuc
in cogitationis sue stimulus sentit
corpore p̄pe qd̄ corripit aggrauat
asam. z. v. f. f. m. cogitante recte

Sap. ix.

subiatur. Inhoruerunt pili car-
nis mee: p̄li etenim carnis sūt quelī
bet supflua hūane corruptionis. pili
carnis dicunt vitē veteris cogitatio-
nis qd̄ sic a mente abscondit: vt de
amissione carni nullo dolois fauge-
mur. Et bene q̄ moysen dicit. vt leui-
te radant omnes pilos carnis sue
leuita d̄ppe adsp̄tas vocat. & por-
ter s; leuitas omē pilos carnis sue
radere. q̄ is q̄ in obsequia diuini
assumit debet aīe dei oculos a cun-
ctis carnis cogitationib; nudus ap-
parere ne illicitas cogitationes mē
s; proferat: & pulchra ac specē: quasi
pilis fructificantib; deformem red-
dat. Sed quālibet vitē d̄p̄m? quē
ptam virtus sancte conuersationis
eueperit: adhuc tñ et de vestitus
nascitur quod toleretur. Unde et
ipsi leuitarii pili p̄cepti sunt radi
& non euellē. Rastis etenim pilis in
carne radatis remanent: & crescit
ticum vt recidunt. Quia magno
quasi studio supflue cogitationes
amputantur sunt. sed in amputari

Cap. X.

De Oculo

fo. LVIII

funditus nequāq̄ possunt. Sem-
per enim caro superflua generat que se
p̄sp̄s ferro sollicitudinis recdat.
Sed hec in nobis tunc subtilis? co-
gnoscimus: cum speculationib; al-
ta penetramus. Unde recte nūc di-
citur. Cū sp̄s me presente tran-
siret: inhoruerunt pili carnis mee
humana: & enim mens cōtem-
plationis arce subleuatur tanto se
metipsum duri de supfluis eruat
quanto nimis subtile conspiciat
quod amat. Et cū pulchritudo hoc qd̄
sup se appetit d̄stricte tñ dicit quē
quid in se prius infirmus transque-
re tolerabat. Transcunte ergo sp̄-
ritu pili p̄tineant q̄ ante compū-
ctionis vim: cogitationes superflue
fugiant vt nil fluxum nil am remi-
sum libeat. q̄ afflictam mentē etiā
contra semetipsas visitatōis sume
seueritas inflāmat. & h̄q̄ hoc quod
in corde illudum nascitur cōtinua
d̄strictione rescat fit pleriq̄ vt ve-
getata mēa paulatim radto sue
speculationis inhercat & pene figat
spiritum q̄ transiebat. Hec tñ ipsa
hec contemplationis mora diuini-
tatis plene aperit quia etus inmens-
tas: hūanas vires auctas subleuat
salq̄ transcendit.

Capitulum decimum.

De oculo.

In scriptura sacra est oculus
singulari nūm ero ponitur. aliquan-
do cordis intentio. aliquando is q̄
docendo illuminat. aliquando con-
templatiua vel actiua vita. aliqua-
do perfecta dei cognitio. Cū vero
pluraliter oculi dicuntur. aliquan-
do prauū consistit. aliqua d̄ speca-
li quando prauū prelati. aliqui hūi
in sancta ecclesia lūmē veritatis ha-
bent aliqua d̄ operationes sancti
spiritus designantur.

Cū nomine cordis
intentio designatur
sicut per batum tob
dicitur. Et robusti ami-
ci mei ad dominum
stallar oculus meus.
Sepe contingit vt ipsa q̄s in nobis
bona opera: ad in caute hominū
bus reprehenduntur. Sed qui te-
stem in celo habet reprehensiones
hominum metuere non debet. An-
de bene nunciat. Et robusti ami-
ci mei ad dominum stallar oculus
meus. Quid enim per oculum ni-
si cordis intentio designatur. An-
de & in euangelio scriptum est. Si
oculus tuus fuerit simplex. t. c. t. l.
& c. Quid videlicet cum bona inten-
tione quid agitur eius intentionis
actio apud dominū minime fulca-
tur. Cum ergo amici verbosi sunt
id est cū ipsi derogant: qui in fide
focantur ad dominum necesse est
vt oculus stillet quatinus nostra
intentio tota in amoris intimi con-
punctione desuatur: tanto subtilis-
se interiora erigat: quanto per
exteriora opprobria repulsa: intus
redire cogitur: ne foris euascat.
Cū nomine ite qui do-
cedo illuminat designa-
tur: sicut per beatum
iob de sancta ecclesia di-
citur. Oculus fuit ceco
& pes claudus. Ecce quippe est quis
a ihu quo pergat non videt. Claus-
dus namq̄: qui non potest tre quo
videt. Sancta itaq̄ ecclesia oculū
est ceco: quia per verbum lucet ip-
sa pes est claudus: quia per adiuta-
rium continet cecos vero predican-
do illuminat: claudus vero opus
lando sustentat. Et rebo: na nō pec-
catum. Aut ignorantia aut infir-
mitate perperatur: vt vel nesciat
homo quid velle debeat. vel non
omne quod noluerit possit. Quid
contra per psalmistā recte d̄. Dñs
illuminatio mea & salū mea. q̄ enim

hy

scias dñs ⁊ xpus pbit. ⁊ ostra sctā
tā illuminatio. ⁊ ptra infirmitatis
sal⁹ vocat. hic qd de re p eide pō
dñ. fiat via eoz tenebre ⁊ lūci
vī. s. p tenebras quo ire nō videant
qui ⁊ directa viderēt. in eis tñ p lū
baci stare nō possent. sicut itaqz per
lūbiciū inter bona claudicat. illi
p tenebras q bona sequuntur igrant.

Oculi dextri noie cōteplatiua
vita. sicut dñs actua vita dñ
signant. vñ in euāg. dñ. Sicut oculus
tuus dexter scādalizat te. erue cū ⁊
pce abs te. Bonus est tibi vno oculo
in vitā intrare q duos oculos hñt
mitti in gehēnā ignis. Sctā dñ
qz magno pe est qvalde inter te sūt
diuerse spsiles aīes. nōnulli autē
hoīs tñ oīose mēte sunt vī eis
labor occupatio exptat in tpa o
peris incoatioe succubat. ⁊ nōnulli
ita inquieti sunt vt actionē labori
s non habuerit graū laborē. qz
tanto deteriores cordis tumultus
tolerāt. qto eis licentius ad cogi
tationes vacant. Cū necesse est vt
nec queta mens ad exercitatioes
imoderati operis nec indeta ad stu
dii cōteplationis angustet. Sicut
enī q cōtemplat dñm. qet poterat
occupatioib⁹ pñi cederēt. ⁊ sepe
qui occupati bene humane vībus
viverent gladio hie extint
sunt. hic nāqz est q nōnulli inquieti
spūs dñi potius exqñunt cōteplatioē
q captiuit vīq ad quēta dogmata
erūpunt. ⁊ dñi veritatis vīspulū cē
hūliter negligunt. magistri error
sunt. Quib⁹ recte hic q pñi fu
pemeripam veritas dicit. Sicut oc
lus. t. d. f. c. e. ⁊. p. ab. ⁊. c. Dñe q
perite actua videt ⁊ cōteplatiua dñ
querant in mēte qñ vno oculo habē
turi facte. Dexte nōqz oculus p
platiua vīa ē. Inuiter actua. Sicut
nōnulli vt dixim⁹ qd dñe re itur
sima ⁊ spirituala neqz possunt. ⁊
tñ alta cōteplationis assumunt. atqz
dicōr qd pñi dñe fōcā intellectus pra

ui erroris delabitur hos itaqz vita
diēplatiua vitā vires assipia cogit
a veritate cadere qd hñu fūe re
ctitudinis humilis poterat sola ac
tua cultio dire vñ q eis dñ. Sicut oc
lus. t. d. f. c. e. ⁊. c. Ac si apte dicit qñ
ad cōteplatiua vitā idonea disce
ptione nō sufficere solam secutus acti
uam tene. Lūg in hoc q p magno
elegit defecto. eo cōempt⁹ esto qd
p mīno accēda. vt si cōteplatiua
vitā a veritatis cōgnitōe pelleris
cadere regnū celoz p solā actiuam
valeas saltem lūcus intrare.

Oculus dei pfecta eius cogita
tio intelligitur. sicut de eo p
pheta ad israelitas dicit. Qui tēti
gerit vos tangit pupillā oculi mei
Cōstat nimirū q i natura vīa ocu
lum deus nō habeat. Sicut qnos p
oculis cernimus de eo qd oīa videt
oculum habere perhibetur.

Oculoz noie prauū cōsiliariū
designant. sicut de hoste anti
quo voce dñca dñ. Oculi ei⁹ vt pal
pebre difficult. p oculos dñpe qui i
habētes capiti vilitatis vīspio de
serunt non imerito cōsiliarij anti
qz designantur qui dum peruersis
machinationib⁹ qñter agenda sūt
pudent malignis eius oparib⁹ qñ
offensus pedibus iter pñent. Quis
recte palpebris diluculi comparā
tur palpebras namqz diluculi exte
mas nōctis horas accipimus i qui
bus quasi nō oculos aperit dñvū
ture lūco iam vitā oñēdit. qd
dñs igitur seculi maleicie antiqz
pversis cōsilijs i habētes quasi pal
pebre sunt diluculi. qd fides q i pō
nuenit qñ erroris nō cōz assentit
q venerationē antiqz verū esse pol
licent. Spondet enī se tenebas ad re
pellere q veritatis lucem signis cla
rescētib⁹ nūciare qd nec pñuare
q nōlū possit nisi exbere se mello
ra fateat. vñ serpēs spē in pado p
mis hoīb⁹ loqñs i eo q se meli⁹ alū
qd pñuare simulauit. qñ diluculi

palpebras aperuit. qñ innocentibus
mentibus humanitatis ignozantia
reprehendit. i. sctā dñi diuinitatis. p
misti. Quasi ignorāte enī tenebras
repellebat. ⁊ eterne sctētie diuinitus
mane nūciabat oīes. apert⁹ ocl⁹ vñ
terris sicut dñi scientes boni ⁊ mē.
Ita in illo tñc dñpñato homine ve
niens eius oculi palpebris diluculi
i cōparat⁹. q: sapiētes illius simpli
citātē vere fides. quasi transire nō
etis tenebras respiciat. ⁊ eius signa
mandata quasi erurgentes solera
dñs ostendunt.

Oculorum noie spes designat
sicut phieremias dñ. Quagris
steterunt i rupibus traxerunt veni
tos quasi dracones dñ fecerit oculi
eorum. qñ nō erat herba. Requie
in capitulo de magno:

Oculi noie prauū platiū des
gnat. sicut per psalmistaz
prauis doctoribus pñuantiā stu
dio non autē maledicentibus de voto
obscurentur oculi eoz nō videt
⁊ dñs illorū semp i curia. Oculi
dñpe sūt q i ipa honoris sūma facie
positi. p videndi itineris officiū suū
scepērit. Quib⁹ nimirū qd subse
pter imberent dñs nō iant. Obicu
ratis q oculis dñs flectit. qd ei lū
mē scie pñit q pñit. pfecto ad pos
ta dñ pñōn onera curantur. qd
quātur. Sit ergo. Obicu. o. e. n. v.
⁊. d. e. f. i. Ac si dicit. Quib⁹ huma
nē actioibus quasi pñit dñi tñne
rib⁹ pñsumptio lucē nō habēret
qui sequit⁹ subdit. iniquitatis suaz
onerib⁹ i curuari. omne statū recte
sūditio amittit. Qd factū. paulu
bio i iudea nominus. cū in ipō redē
ptozis nñ aduētū phariseoz turba
atqz sacerdotū avero lumine oīes
clausit ⁊ ppositoz exempla gradi
ens iūfidelitatis tenebas populū
seruauit.

Oculoz noie elatio supbie de
signat. sicut p eliphar dñat.
Qd humilitas fuerit. erit i gñs

⁊ qñ lūa erit oīes suos spē salua
bitur. Quia nimirum sentētia averti
tatis oīes nō dñcepit q dñt oīes q de
eralat hūilabit ⁊ qui se bu. eral.
Unde ⁊ p salomoz dñ. Ante qd cō
teratur exaltatur cor hoīs ⁊ ante q
gloriet⁹ humiliatur. Recte autē dñ
clinauit oculos suos spē saluabi
tur. qd quātū p mēbzoz ministri
dñpñit potēt pma supbie extēsiō
ēre i oculis solet. Ille enī scriptū ē
⁊ oculus supboz hūilabit. hic de
ipō supbiū capite dñ. Omne sub
lime videt. hñc de illa q ei p iūfide
litate adhefit scriptū est. Benera
tur cū excellit sūt ocl⁹. ⁊ palpebre
ei⁹ alit⁹ subrecte. Oculoz q iūda
re hñlū respiciēdo despice. s. se
minozem atqz imparē dñctis quos
aspiciē estimare. Saluabit itaqz
oclos tēlnat qd falsū supbie dñe
desert⁹ vitatis altitudinē ascēdit.

Oculoz noie hñi q i cctā ecclia
cud voce electi mēbz sūt qz bñi
eadē sctā ecclia cōgrit dñes Calga
uit ad indignationē ocl⁹ me⁹ ⁊ mē
bra mea qñ in nichilum redacta sūt
Qd indignationē nāqz ocl⁹ caligat
qñ ipi qd qñ iūficio corpore. i. i. eccl
lumen veritatis habet. dñ se dñt
⁊ prauis despici ac designat cōpā
clutnoe oculi iudicij admittitōe
turbat. Et secretus dñ penetrare
nequit. cū pualere pueri pira bo
noz in ocl⁹ pñit. Quis ⁊ em
nō oblitus est cū herodias apō
regē temelēst saltari filie obtinere
vcaput amici pñit. pñe ⁊ plūq
pñe ante oīa pñit i dñco dese
rat. Sicut iūfidi ad indignationē cal
gāt iūfidi pñit qñ ad infirmitatē
corruūt. Eliz subdit. Et membra
mea qñ in vñum redacta. s. dñm
boz dñpe noie tenentudo iūfidi
ri expñit. Quib⁹ dñ pñit. pñit
unt floz iūfidoz cruciat⁹ ad hēc nō
nñ q pñit iūfidi se dñvī dñvī dñvī
mēat. atqz ita ad gēda mala actiua
hñ

padēs exeunt. quā mentes audientium ad amorem perficere accedat. Et vnde quasi p sapientiam lucens inde procul bubio per nequitiā cōscremant.

O hīs nomīne doctor scientia desig. sicut de predicatorib⁹ antiph⁹ sub equoz noie. in apocalypsi dicit. p̄as equoz oze et i caudis erat eoz. In oze nāq doctor scientia. in cauda vero. seculari potētia figuratur. p caudā quippe. q̄ retro est huius seculi postpōnēda temporaliū desig. de qua paul⁹ ap̄s dicit. vñ autē que retro sunt oblit⁹. ad ea que añ sunt extētiō. Retro enī oē q̄ transi. ante vero. oē q̄ veniēs permanet. Hīs ergo equis. i. nesci finis p̄dicatorib⁹ vbiq carnali impulsu currenētib⁹ in oze et in cauda potestas est. q̄ ipsi de peruersa sua dēdo p̄dicant: sed sp̄alibus p̄tūbus fult p ea que retro sūt exaltat.

O hīs noie suggestiōes cantique hostis desig. sicut de ipso ad beatum iob voce dñica dicit. In mediis oīs eius quis intrabit. In mediis quippe oīs et intrare est. caudatitas eius verba penetrare: vt nequaq̄ penset qd̄ resonat. qd̄ nequaq̄ intendat. Oñ nāq videt p̄o intēdētē sed p additū finē trahit. Intrare adā in mediis oīs et inuoluit. q̄ intentionē p̄uisionis illius caute pensare negligit. Huiusmodi quippe ē p illā accipere. creditur i immortalitate gratiā amittit. Vnde de ab intellectu verbor̄ ex illius exterioris sentētiā de oīs illius deuorandū funditus prebitur. H̄ an tiquos hostis fidelium mentes corumpere aliq̄ offēditur sua. aliq̄ suggestiōe conatur agit enī modo opere modo p̄uisionē recte dicitur. et in mediis oīs eius quis intrabit. Subaudi nūc ego dī per discretas electozum mentes suggestiōis eorū verba dīcutio et nō ita h̄c esse vbi p̄uisionē manifestat.

Capitulum. XV. De lingua. In scriptura sacra lingue noie aliquando aperta locutio. aliq̄ salustatis doctrina. aliquando sp̄ritus sanctus.

Lingue nomine apta locutio designatur. sicut per beatum iob amicus iob dicitur. Loquētes id q̄ iustū est iudicate. et non inuenietis in lingua mea iniquitatem. nunc in faucibus meo stulticia personabit. Ite nāq̄ quis loquitur dum de verbis suis aut etioz sentētiā expectat: quasi ei⁹ iudicio supponitur a quo auditur. Quid igit in distinctis suis reprobis meritis: ipse prius debet examinare q̄ debet dic. quāuis iter eoz et lingua equis distinctus arbitretur. sed p̄tra hereticos nra dēti cās p̄e sp̄itationē loquentis deprehendat atq̄ ad eoz mentē verba recolat. cēns. Loquētes id q̄ iustū est. iudicate. Hic si aperte diceret. Si in eo qd̄ nos per egressū locutionis exp̄tis. rephēdit nō vultis se⁹ iusticiā libram tenete. vt tanto foris q̄ dicit et veritatis pondere placeat. Ito b interioris trinitas discretionis pensat. Et nō inuenietis in lingua iniquitatem. nunc in faucibus meis stulticia personabit. Hic si aptus diceret. Si subitū vestra ppenditis iūris aliena pensatis. Hic si recti ceperit esse. q̄ dicitis iustū cognoscetis q̄ auditis neq̄ quippe mea vobis cōsilia stulticia rēlonat: si sanctorū cōfessio nō procedat. Si sanctorū salus finet prius assertione hō suum falsas ostēderet vt p̄dicam⁹ taverat⁹ aperte. q̄ cū recta ē te nēre estimat recta q̄ auditis contumaciter ignat. Hic si necesse est. vt errorē suū hereticū sentiat. q̄ dū

ditevertat⁹ contradic⁹ q̄z et campo rum sentes si aratoz nolo scissioe nō eruit. terra accepta semina ssegetem nō pducit. et cū putredine medicus vulneris apud nō elat. nequaq̄ in loco putredinis sana caro coalescat. Hic si pueria destruet⁹ dicit. loq̄tes id q̄ iustū est iudicate post autē recta in lingua subitig et nō inuenietis. lingua mea. i. nec. i. f. m. f. p̄sona bit. Solē autē heretica alia pie vice re. alia i oculis tenere. p̄ter lingua p̄ia locutio. q̄ fauces dō a ocula tractatio desig. Scit ergo ecclesie nec lingua inq̄tas nec i faucibus stulticia resonat: q̄ ea q̄ p publicas locutionē p̄dicat. et p̄ inima fidem seruat. nūc i apto aliud retinet: q̄z sentit loquēdo elect⁹ et q̄ loquitur uiuendo custodit: ac de sapie surge p̄uio quicqd̄ p lingua p̄dicat. emanat: per fauces tacite expectat.

Lingue (medegulat. noie salustatis doctrina designat. sic voce dñica ad bñm iob de diabolo sub noie leuatā dī. Et fume ligabis linguam eius. Scripta cī sacra fume aliq̄ dē mētiōis fortis. al. p̄tā. al. autē fidē designare p̄uenit. Hā p̄p hereditarias diuisionis dī. s̄ fides cecidit michi i p̄claris. et e hereditas m. p. e. m. p. e. m. fumes quippe in p̄claris cadit. dū p humilitatē vite fortis. nos melioris patrie exp̄tis. Huius q̄ fūne p̄ia signat. p̄ p̄p dī vt. q̄ trahitis inq̄tates: in finiculis vanitatis. Inq̄tas nāq̄ i finiculis vanitatis trahit⁹: dū p̄p mēti culpa p̄telat. vt et per p̄tā mīam dicit. fumes peccatoz p̄tā p̄plexi sunt me. Hic enī fūnis addendū torquet vt c̄elcat⁹ inmerito peccatū in fūne figurat. q̄ peruerso corde sepe dī defendit multiplicat. Huius fūne fides exp̄mitur. salomone attestante qui ait fūniculus triplex difficile rumpitur. q̄ fides videlicet que de cognitiōe trinitas

etia ab ore p̄dicatūm textit⁹ fortis in electis p̄manet. i. solo reproboz corde distipat. De octoq̄ loco fūnis noie sine peccat⁹ seu fidē nō obstat intelligi. Inq̄manus etenī est dñs noster fūne leuatā h̄ lingua ligatur. qui i similitudine carnis peccat⁹ apparuit. et oīa errorē q̄ p̄dicamenta dāpnauit. Hic paulo testē dī. Et de peccatoz dāpnauit p̄ctm. fūne ergo lingua ligatur. q̄ similitudinē carnis peccat⁹. ab electoz suoz cordibus cuncta eius fide argumēt⁹ a destruxit. Ecce enī apparē in carne dñs leuatā h̄ lingua ligata ē. q̄ ueritate ei⁹ cognita. ita salustatis doctrinae tacerit. Luncta iam erroris doctrinā p̄tuit. q̄ leuatā h̄ lingua dñs i carnatione fūne construxit.

Lingue noie sp̄s scis designat. sicut i actibus ap̄loz legat. quā dē sp̄us scis sup̄ dū p̄culos ignis ligatus descendit. Hic nāq̄ i igne apparuit sp̄s. q̄ ab oī corde q̄ replet toporē i rigoris excutit. hūc descendit fūne eternitatis accendit. Inq̄tas autē linguas monstrat⁹ est. q̄ idem specie eozem⁹ est filio. et h̄z cognitionē maximā linguā cī verbo. et q̄ vna est sp̄us sub̄stātia. idē sp̄itus mon strāt debuit in colūba. Hic certe q̄ per linguā p̄cedit verbum in linguis apparuit sp̄us. q̄ quāq̄ sp̄s sancto tangitur de verbi. inq̄tas illi consistit. Et negare de verbi nō valet: q̄ iam sancti sp̄us lingua habet. Hic certe lingua ignis apparuit sp̄itus sanct⁹ q̄ quos repleuit. ardentes pariter et eloquentes fuit. Linguas nāq̄ ignis doctoris habent q̄ dī dñm amando p̄dicant corāda radentes inflāmant. Hāc oculus sermo doctamēti est. p̄bere non valet incendium amoris.

Capitulum. xvi. De Denubio.

O Entium nomine sancti apostoli designantur sicut per beatus Iob in persona nostri redemptoris dicit. De relictis sunt tantummodo labia circa dentes meos. Quid enim per labia nisi locutio. quid per dentes nisi sancti apostoli figurantur. Ipse ipse ecclesie corpe sunt populi ut vita carnalium corripit mortem deatque a sue pinnacie viciis cōfringant. Unde et primo apostolorum quasi dēti in eius corpore posito dicitur. Macta et mādica. Et quia passionis xpi tēstis dētes per tiorē mortis amissionē mortuū corripit amiserit fiduciam robore amiserit fiduciam oimode operationis. ita vbi duo ex illis ambulantes post eius mortem ad resurrectionem. in via loquentes dicerent nos perabam⁹ quia ipse esset redemptor israel et cetera nūc dicitur. Et derelicta sunt tā tantummodo labia mea circa dentes meos. Et fabulatur quippe adhuc de illo sed tam nullo minime cedebant. Tā tantummodo ergo labia circa dentes eius remanebant qd virtutem bone operationis amiserant et sola de illo cōfabulatione verba relinebant. Perderant enim mortuū corripit: et habebat motum locutionis. Labia itaqz tantummodo circa dētes relictā sunt. quia adhuc quidem cōfabulari nouerant sed predicare iam cum ad mordere in fidelium vicia fornabantur.

Dentium nomine generaliter sancti predicator designantur. sicut factus ecclesie deus dicit. Dentes tui sicut grex tonitruum. ascenderunt de lauacro. Quid enim dentes ecclesie. nisi predicatorēs factos accipimus? qd dicitur in viciis peccantium viciatū continent. Qui non inuenerit de tonitru ac loquens omnibus comparatur: qz immo-

euam vitam fumentes in lauacro baptisimatis conuersationis pūne vellera vestuta posuerunt.

Dentium nomine interni sensus designantur: sicut per beatus Iob dicitur. Quare lacerō carnes meas de dentibus meis. et aiam meā porto in manibus meis. Per dentes et cetera vbius frangitur vt gloriatur. Unde nō inmerito in dentibus internos sensus accipimus: qui singula que cogitant quasi mandāt et cōmuniunt atqz ad ventrē memoriē transmittit De quibus ppheta ieremias conqueritur dicens. Fregit ad numerum dentes meos. Dentes namqz ad numerum franguntur: qz iuxta mensuram vniuersitatis peccata intelliguntur. ceteras generatur in sensibus et secundum qz quisqz exterius se obrupescat. qz de internis atqz inuisibilibus intelligere potuit. Unde et recte scriptum est. Omnis homo qui comederit viam acerbam: obtrupescit dentes illius. Quid autē acerbā nisi peccatum est. Quia quippe acerbā est: fructus aī tempus. Quisquis a pēnitentiā delectationibus satiari desiderat: ante tempus comedere festinat. Qui igitur viam acerbam comedit dentes eius obtrupescunt quia qui presentis mundi delectationes pascitur. interni eius sensus ligatur. vt tam spiritualia mandare. et intelligere nequeant qz vnde in exterioribus delectati sunt. inde intimis obtrupescit. Et dñs peccato animā pascitur. panē edere nō valet quia ligati dentes ex peccatis consuetudine iustum qz intus sapientē edere neqz possunt. Quare lacerō. c. m. d. meis. Et sic patenter dicit. Eus interni sensus carnalia si qua fuerint in me facta discutio. si mea spectata toribus prodesse nō possum. Et cetera apte subditur et aiam meā porto in manibus meis. Inimā in manibus portare est intentionem cordis in operatione ostendere. Ita-

Tre.iii.

bent namqz iusti hīc proprium vt per omne agitur: non solum pro peccatum suum sed et proximo edificationem querant. Et aliquando in quibusdam semetipsos disjunctat vt pigros auditores ad considerandos semetipsos reuocent. Aliquando bona opera ostendunt vt spectatores eorum erubescant non imitari qz vident. Scriptum namqz est. Gloriantur opera vestra bona et gloriificent. p. v. q. in celis est. Qui igitur intentionem suam per opera innuat aiam suā in manibus portat. Sed cum iustus quisqz necesse disjunctando nec bona opera ostendendū vilitati proximozum proficit per hō qz egerit ad verba doloris dicit. Unde recte nūc dicitur. Quare lacerō carnes meas. d. m. p. et cetera Idem cur me vel desitit corā hominibus disjuncto vel quid appetit in operibus ostendo: si vilitati proximozum nec mala disjunctio nec bona ostendendo proficiō.

Dentium nomine apti persecutores bonorum designantur. sicut per beatus Iob dicitur. Legit furorem suum in me et comminatio michi infremuit contra me et cetera. Hostis me⁹ terribilibus oculis me intuitus est. Quid aliud omnes iniqui qz membra sunt diaboli Ipse itaqz per eos agit quicquid in eorum cordibus agere debebat inuenit. Ibat autem nunc diabolus ptra ecclesiā furore qz spari⁹ et furores est qz occultas temptationes per singulos mouet. Cum xō contra eam in aperta persecutione. prumpit furorem suum. in eam colligit. quia in afflictione illius totale intentione confrigit. Membra autem eius b pacto tempore idcirco contra electos collectum furore nō habent quia maliciam suam minus sentiunt posse implere qz volunt. Cum vero sibi suppetere licentiam

prauitatis aspererit tāto hāc audacia perfertur qz et contra illā eternaminitate glomerantur Recte itaqz nunc dicitur. Collegit furore suum in me. Locus adhuc furore vt latius exponatur dicitur. Et comminatio michi fremuit contra me dēbus suis. De quo et subdit. Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est. Ille quippe antiqu⁹ hostis ecclesie contra hanc viciā fremuit eamqz terribilibus oculis intuetur quia per alios crudelia exercet. et per alios que exerceat prouidet. Den tes namqz huius hostis sunt bonorum persecutores atqz carnifices: qd eius membra laniant. dum electos illius suis persecutionibus affligunt.

Oculi vero huius hostis sunt qui contra eam prouident mala que faciunt. suisqz consilijs persecutorum eius crudelitatem insinuant. Iniquitas ergo est aduersarij fremuit contra eam de dentibus suis dum per crudelia reproba ea insequitur vitam bonorum Intuetur hanc terribilibus oculis: quia prauorum consilijs non cessat: mala exquirere in quibus hanc semper deterius affligat.

Dentium nomine prauae suggestiones designantur. sicut per eliphaz dicit. gloriare dicitur. Itaque gatus leonis errorē leone. et dentes catulorum leonum contriti sunt. Requirit in capitulo de leona.

Dentium nomine prauae predicatorēs designantur. sicut vocat dominica ad beatus Iob de anti christo dicitur. Per girum dentium eius formido. Perierit et enim p dicatorēs dentes sunt qz eos quos in errorem capiunt a veritate sollicitate confringunt. Sicut enī factus ecclesie dentes accipimus eos qd predicationibus suis peccantium viciatū continent. vnde et per salomonem dicit. Dentes tui sicut grex tonitruum que accendit de lauacro.

itaque dentibus antichristi. errorum magistri figurantur. qui reproboz vitam mordendo dilantant: et eos a veritatis integritate subductos in sacrificio falsitatis maciunt. Quorum quidēz predictio facile despicit ab auditoribus poterat: sed hanc ante humana iudicia adiunctus et potestatum secularium terroris exaltat. Beate ergo videtur. per girz dentium eius formido. i. predictio res antichristi peruersi butus fecus li potestates protegent. Ita quos illi appetunt loquendo seduceret multi potentum student seutendo terrē. Iper girz ergo dentium. ei formido est: Et si aperte diceretur. Idcirco peruersi predicatorēs alios quos suadentes conerunt: qz sunt circa ipsoz alij qui infirmorum mētes terrentes affligunt.

Dentium nomine. aperta iam culpe perpetratio designat sicut per beatum iob in figura ecclesie dicitur. Sterebam quondā mas iniquitēz dentibus illius auferre predam. Quis namque iniquitas dici potest qz diabolus. A ius mas las conterimus quotiens desiderādo contra eius insidias occulta illi machinamenta monstramus. Et sic de eius dentibus predam colligimus: quia mentem qz iam ad peccatū frāgendo momoderat: ad salutē vertē conuertendoreuocamus. Iper per mas quippe oculis eius insidie. per dentes vero: aperta iam culpe perpetratio demonstratur. De quibus nimis molis et dentibus per plasmam scribitur Deus conerit et res eorum in ore ipsozum. m. l. c. o. Sed factus vir ante se affert molis las conterere. vt post dentibus posuisset predam auferre. quia tunc veraciter predā de eius dentibz tollimus. cum prius molas illino contere scimus. prius enim necesse est oculis consiliozum machinamēta

vt auditoris nostri aiam valeamus possidendum ab aperto lapsu reuocare.

Capituli. XVII.

In scriptura sacra. salua nōse aliquando sapor cōtemplatiōis a sapientia intelligitur.

Salua nomine insie contemplatiōis sapor designatur: sicut per beatum iob dicitur. Quisquis non parcat michi: nec dimittas me vt glutiam saluam meam. Salua i os et capite delabitur. ab ore vero ad ventrem delabens gluitur. Quid itaqz caput nris: nisi ouitas p qz extendi principium summus vt creatura sumus. paulo attestante qz ait. Caput viri xp̄i caput aurē xp̄i deus est. Quid autē venter noster ē nisi mas que dū abī sūi supernuz videlicet intellectū suscipit. resecta proculdubio omni mēba actionis regit. Illi enim sacra eloquia mētem nōe ventris expirerent. salo mon vique nō dixerit. Lucerna dñi spiraculi hōis qz inuestigat omia se. puerb. c. x. creta ventris: qz nimirū oī noa grā. x. superius respectus illuminat cuncta et mentis nostre nobis abscōsa manifestat. Quid ergo salua nōie nisi sapor iustitie cōtemplatiōis acceptur qz ad os sapientie desinit qz de claritate p̄dicationis hūc hac vita nos possit ad vrg. gustu reuelatiōis tangit. Cū redemptor veniens salua luto mīscuit. et cec natio culos repauit qz superna grā carnalis cogitationē no stram p̄ adinquinatiōē sue cōtemplatiōis irradiat et ab originali cecitate hōis ad intellectū reformar. Ita qz a paradijs gaudijs expulsi in hoc iā exilio natura edidit quasi a naturante hō sine oculis proculsi. Sed sicut factus vir insinuat. b salua ad os qd

Job. vii

labitur: vt vero vsqz ad ventrem pueniat non gluitur. qz diuinitatis cōtēplatio sensum tangit: s̄ plene mētem nō resiat: qm pfecte alius cōspicere nō valet qz adhuc qz caligo cōruptiōis p̄edit rapit videt. Ecce ei electio mēs iam terrena desideria subiecta cuncta qz cōsiderat p̄terite transcendit. iā ab exteriorz delectatione suspendit et que sunt bona inuisibilia rimatur. Itaqz a gens plerumqz indulcēdine superne cōtēplatiōis rapit iāz de intus aliqd quasi per caligine p̄spicit et ardenti desiderio iterū esse spiritualibz angeloz mīsterijs conatur gustu i cōscripti luminis pascitur. vltima erecta ad semetip̄a relabi designat. Sed qz adhuc corpz qz corripitur a. a. inherere diu luci non valet qua raptum videt. Ipsi quippe carnis in firmitas transcendente se aīas retrahit: atqz cogitanda ima atqz necessaria suspirantem reducit. Salua ergo ex capite desinens os tangit: et ad ventrem minime peruenit. qz liquoze supne cōtemplatiōis iā qz intellectus noster infunditur sed nequāqz mēs plene saturatur. In ore qz gustus est. in ventre satietas. Saluam itaqz gluitur non possumus qz superne claritatis dulcedine saturari non permittimur. qz adhuc extremi tate gustamus. Sed quia b ipm. qz vicijs iam sup nos cognoscim. ex pietate parentis est. qz vero b p̄p̄e perfecte non possumus adhuc ex plenitudine vicijs damnationis recte nunc dicitur. Alsqz nō parcas m. n. d. m. v. g. m. In capite diceret. Et sic hō mīnī plene parcas cū hō ad p̄fectiōnem tue cōtemplatiōis adinueris vt claritatem tuā rapit interius videat: et cū carnis sue corripuit ex acrius non repellat. Et sic punitas vt salua gluitur: cū me sapore tue claritatis vsqz ad abundantiā mīnī facie tantū insudat. vt nequaqz tam per

indigentiam gustu oris eluriam sy in te solidatur irrigato mentis ventre substat.

Salua nomine sapientia de signatur sicut in euāgelio legitur. quia ommis ex puenis tetigit linguam meū. i. ita si solum est vinculum lingue eius et loquebatur recte. Quid enim qz ex puenis linguam tetigit. nisi qz salua nobis est ex ore depremiōis accessoria: sapientia in eloquio diuino. Salua quippe ex capite desinit in ore. Ea ergo sapientia que ipse est: dum lingua nostra tangitur: mox ad predicationis verba formatur.

Capitulum. XVIII.

De maxillis.

Maxillā nomine predicatorēs sancti designantur. sicut fuit iudee scilicet per hierusalem dicitur: plorans plorans in nocte et lacrimis eius qz maxillis eius. In aduerclia quippe ecclesie sili amplius plangunt: qui vitam carnalium confringere predicando nouerunt. per ipsos namqz sancta ecclesia in quos a vicijs contert et quasi glumens in sua membra conuertit. Ande ipsi quoz primo passio velut maxille ecclesie dicitur. Ad acta et manduca libe et enim qz sanon et maxillam alia tenuit. et hostes peremit: qua redemptor noster simplicitatem atqz patientiam predicantium sue manu virtutis tenens. a vicijs suis carnalibus intersect. Et maxilla in terram post modum aquas fudit: quia data morti predicatoris corpora. magna populo monstrare miracula. vñ

beati membra sui ius voce sancta ecclesia conqueritur dicena. Percurserunt maxillam meam faciat sunt penio mea. Maxillam namq ecclesie peruersi ferunt: cum bonos predicatoris insequuntur. Et quia tunc reprobi grande aliquid fecisse se estimant: et vitas predicatoris necat post percussiones maxille aptesulungit. Saturati sunt penio meis. Illa quippe eos pena fatiat: que mentem ecclesie precipue castigat.

Capitulum. XIX.
De genio.

Genius tue. absq oculis tuo. Bene tue quippe sancte ecclesie sunt spirituales patres. qui nunc in ea nostra culpos coruscant et velut in eius facie venerabiles apparent. Eum enim vidimus multo amtra agere vetura pphetare. munda pfecte relinquere celestibus desiderijs andare. sicut cor ex mali punctis sancte ecclesie genere rubent. Sed quid est illud os q miramur. in illius rei comparatione de qua scriptum est: q oculis no vidit nec auris auduit. nec fecit hominis non ascendit. q. d. v. d. se. Bene ergo cu miraretur genas ecclesie. subdidit. absq oculis tuis. ac si aperte diceretur. Quia quidq que in te no latent magna sunt: sed illa valde ineffabilia que latent.

Capitulum. XX.
De facie

In scriptura sacra facies noie aliqui mens. aliqui mēto intentio al' quilibet ecclesie prelatus. al' cognitio diaboli. al' rei presentia al' antiaduersione vltio designat.

Faciet nomine mēto designatur. sicut p sophar dicitur. Si iniquitatem que est in manu tua abluieris te et nō manferit in tabernaculo tuo in iustitia. tunc eleuare poteris faciem tuam absq macula et cris stabit. et nō tē mebris. Omne peccatum aut sola cogitatione committitur: aut cogitatione simul et opere perpetratur. Iniquitas ergo in manu est culpa i opere tristitia vero in tabernaculo iniquitas in mente. Mens quippe nostra non inōgrue vocatur i qua apud nos mēpsos abscondimur: q' foris in opere non videmur. Sophar itaq' quia iusti viri amice est nouit. quid dicat sed quia iustis inerat hereticorum tenens specie proferre recte et que nouit ignorat. Sed nos calcantes h' q' ab eo iunus de dicitur pensamus verba eius q' vera sunt si recte dicuntur. P'ueni a manu iniquitatem subtrahi: et posita a tabernaculo amonem iustitiam abiciat: quia quisq' ius iam p'uaa et se opera exteriora refecat. necesse profecto est. vt ad semetips rediens q' soler se se in mentis intentione non habet: ad huc in cogitatione perdat. Alii bene et per solo monem dicitur: p'para foris opus tuum i dill. ex. ag. i. v. p. edi. v. o. t. Quid namq est p'paratio opere agrum diligenter exterius exercere nisi euulsio et radicatio iniquitatis sentibus actionem nostram ad frugem retributionis excolere. Et qd est post agri excercitium ad ediffici domus redire. nisi q' plerumq ex bonis operibus vltimus q'ra vite mundicia in cogitatione coluam? Bene namq cuncta bona opera ex cogitatione produnt sed sunt i nō nulla cogitatione acumina que ex operatione nascuntur: itam sicut ab

anima opus sumitur. ita rursus ab opere animus erudit. Mens ipse diuini amoris exordia capiens operat bona q' sunt s'z postq fieri impetrata ceperit ipsa suta exerceat actiōib' dicit cū sperare bona ichos uerit: quantu minus videbat foris ergo ager extollitur vt domus postmodu construat q' plerūq ab exteriori opere sumimus quāta subtilitatem rectitudinis in corde tenemus. Quam bene sophar seruare ordinem studuit cū prius auferri iniquitatem a manib' et post a tabernaculo in iusticiam dicit. q' nequa q' plene animus i cogitatione erigitur: q' ad huc ab eo extrinsecus erratur. Que si perfecte duo h' tergimus ad dominum statim sine macula faciem leuamus. Hic enim sine macula faciem ad dominum leuamus: cū nec nos prohibita mala committimus. nec ea que in nobis commissa sunt: ex proprio zelo retinemus. Luz namq mēto nostra oratio omis sue tempore confusione depatimur si hanc aut sua adhuc opatio iniquitat. aut aliene malitie seruat? dolor accusat. Quia duo quisq' vix terferat: ad ea q' subnexa sunt protinus liber exsurgit. Et eris stabilis i non timebis. quia nimis tantu minus ad iudicem trepidat quāto animus in bonis actibus solidatus stat. Timorem ipse superatq stabilitatem seruat. q' dum sollicitu studet pagere q' mansuete conditoz i perat: cui' cogitat etia q' terribiliter intentat.

Job. xv.

Faciet nomine mentis intentio designatur. sicut p beatum iob de illi quo quibet dicit. Ope ruit faciem eius crassitudo. Cuius quippe i facie est i qua i prima cor poris honorabilior est pars. Hic q' merito mentis intentio p faciem designatur quā quolibet vertim? Illuc videm? Facies ergo crassitudo

operis cū desiderata terrenar rerū habundantia: oculos a mentis pmitit. Et h' q' in eis esse honorabile debuit: are de oculis fedat q' curio mētiplicibus adgrauat. habent em h' potentes iniqui. p'pauit fallacib' diuicijs occupat veras dei opes negligant i quāto minus q' verus est inquiri tanto amplius falsis diuicijs extolluntur. Cura i enim multiplex terrenar rerū: quia occupat excecet.

Faciet noie sanctus quilibet ecclesie platus designat: sicut p beatum iob i psona ecclesie dicit. Facies mea intumuit a fetu infirma mēbra sua sancta ecclesia cū peccatis retrahit: atq' ad penitentie remediū ducit: h' pculdubio scetib' ad suauit vt a recipiē iam auctores suis gratia cōsuelescant. Et p fortes plāgit q' non fecit q' tū in mēbris suis debilibus qū ipsa fecit. Alii hū nunc dicitur facies mea intumuit a fetu. facies quippe sancte ecclesie sunt hū qui i locis regiminiū possit apparerent pmi: vt ex eorum pfecte sit honor fidelis populi etiam si quid in corpore latet deformis. Quia nimis prelati plebibus plangit culpas in firmantium scq' sic de alienis lapsi bus ac si propiis affligunt.

Ezech. xl.

Faciet nomine notitia designatur. sicut p ezechiel de quatuor euāgelistis sub figura. iij. ani. malus dicit. Quatuor facies vnt i quatuor penne vnt. Quid namq p faciem nisi notitia: i quid per penas. nisi volatus exprimitur. Per facies quippe vnusquisq' cognoscitur. Per pennam vero i aliu autum corporis subleuatur facies itaq' ad fidem pertinet: penna ad cōtemplationem. Per fidem namq ab omnipotenti deo cognoscimur. sicut ipse de fuis oib' dicit. Ego scō